

Liikunnan *ammattilainen*

SLA

Lehti liikkujalle ja liikuttajalle • www.sla-ry.fi • 2/2026

Kotka-Jukola kaupungin ja suunnistusväen yhteinen voimannäyte

Liikuntapaikkarakentaminen peruskysymysten äärellä

Engon
edustaja
Suomessa

KESSU
PART OF SGN GROUP

KESSU OY on markkinajohtajan asemassa oleva maailman suurimpien rinne- ja latukoneiden sekä lumetusjärjestelmien maahantuoja niin Suomessa kuin Baltian maissakin. Kattavaan tuotevalikoimaamme kuuluvat mm. PistenBully-rinne- ja latukoneet, Engon jäähöitokoneet, TechnoAlpin-lumetuslaitteet sekä kotimaiset, Keiteleellä valmistettavat latulaitteet. Tuotteidemme ensiluokkaisen toiminnan takaa koko Suomen kattava huoltoverkosto.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Kessu Oy, Juurakkokuja 4, 01510 Vantaa, puh. 09 664 404, contact@kessu.fi, www.kessu.fi

TECHNOALPIN®
snow experts

PistenBully

// LATURULLAT
// LATULAITTEET

engo
ice arena equipment

Pääkirjoitus

Kuva: Ilana Pantzar / Tampereen kaupunki

Hanna Murotie

Kirjoittaja on SLA:n hallituksen jäsen, joka toimii Tampereen kaupungin liikuntapäällikkönä.

Liikunta-ala elää ajassa

Kuntatalouden paineet, väestön eriytyvä liikkuminen ja kasvavat hyvinvointihaasteet haastavat meitä tarkastelemaan toimintaamme uusin tavoin. Samaan aikaan ymmärrys liikunnan merkityksestä on vahvempaa kuin koskaan. Tämä luo meille mahdollisuuden kehittää olosuhteita ja palveluita entistä vaikuttavammin.

Uskon, että ratkaisut löytyvät yhteistyöstä. Esimerkiksi ylikunnalliset olosuhdehankkeet voivat mahdollistaa uudet liikuntapaikat, kun investointeja ja käyttöä tarkastellaan ylikuntarajojen. Tästä on saatu jo muutamia rohkeita käytännön esimerkkejä.

■■■■■■■■

Osaamisen jakaminen ja verkostomainen toimintatapa vahvistavat koko alan kykyä vastata muutokseen. Liikunta-ala on täynnä osaamista ja halua tehdä hyvää. Kun pidämme vuoropuhelun avoimena ja katsomme rohkeasti eteenpäin, pystymme rakentamaan entistä vaikuttavampia ja saavutettavampia palveluita ja olosuhteita – yhdessä.

Jotta onnistumme tässä, tarvitsemme mukaan laajan ja aktiivisen jäsenistön. Tarvitsemme lisää osaavia, innostuneita ja sitoutuneita tekijöitä, jotka eivät tyydy seuraamaan kehitystä, vaan haluavat olla rakentamassa sitä.

Olemmeko ala, joka kulkee muutoksen perässä vai joukko, joka määrittää suuntaa?

Yhdessä voimme varmistaa, että liikunta-ala tarttuu rohkeasti tulevaisuuden mahdollisuuksiin ja rakentaa ratkaisuja, jotka vastaavat ajan haasteisiin. Tervetuloa mukaan rakentamaan tulevaisuutta!

■■■■■■■■

Suomen kesä on täynnä upeita liikuntatapahtumia, lähiliikuntapaikkoja, ulkoilureittejä ja elämyksiä, jotka muistuttavat siitä, miksi tätä työtä teemme.

Toivotan kaikille liikunta-alan ammattilaisille aurinkoista, liikunnallista ja virkistävää kesää. Nautitaan kesästä – liikutaan ja kohdataan. Syksyllä jatkamme työtä entistä vahvempina! ■

SLA:n JÄSENREKISTERIUUDISTUS

- SLA:n jäsenrekisteri on siirtynyt Suomisport-palveluun
- Jokaisen jäsenen (myös vanhojen) tulee rekisteröityä uuteen järjestelmään itsenäisesti vuoden 2026 aikana
- Lue lisää Ajankohtaista jäsenille -osiosta
- Lisätietoja ja apua jäsenasioissa SLA:n toimistosta: toimisto@sla-ry.fi

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Lukijalle	5
Kotka-Jukolan kulisseissa: Suurtaapahtuma on yhteistyön taidonnäyte	6
Esittelyssä Uusikaupunki: Ukissa on hyvät liikuntaolosuhteet	10
Vuoden liikuntapaikka Wintteri	14
Roolitus, olosuhteet ja vaikuttavuus – Kansallinen urheilutapahtumien hakustrategia luo pohjan suunnitelmalliselle ja vaikuttavalle tapahtumatyölle	16
Uusi olympia-allas avautui Kuortaneen Uintikeskukseen	20
Tverga näyttää suuntaa – rakennetaanko liikuntapaikkoja ihmisille vai liikunnalle?	22
Näkökulma: Liikuntapaikkarakentamisen uusi suunta - Tampereen Huippu-urheiluviikko kokosi suurhankkeet esittelyyn	26
Reitti hukassa? Hyvä opastus ratkaisee	29
Ajankohtaiset jäsenistölle	32
NUOLI: Potilasliikunta – suunnittelun, onnistumisen, epäonnistumisen ja luovuuden kombinaatio	36
Ajankohtaista	38

Lukijalle

Kuva: Mia Närkki

Soili Hirvonen
Toimituspäällikkö

Konkretiaa vähän liikkuvien innostamiseksi

Olimme urheiluseurana mukana muutama vuosi sitten Hyvin sanotu -keskustelufestivaaleilla lasten urheilun teemalla. Erätauko-säätiön ja Ylen yhteiselle keskustelualustalle oli mahdollisuus nostaa erilaisia päivän polttavia aiheita: meitä urheiluseurana kiinnosti se, millaisia tulevaisuuden liikkujia kasvatamme.

Keskustelu oli hedelmällistä ja siinä tuotiin esille kiinnostavia näkökulmia ammattilaisten, kokemusasiantuntijoiden, vapaaehtoisten ja vanhempien toimesta. Jälkeenpäin huomasimme kuitenkin yhden ison puutteen: keskustelussa ei ollut mukana liikkumattomia tai semmoisia, joita liikkuminen ei juurikaan innosta.

Liikunnan ammattilaisen kesänumerossa olosuhdeasiat ovat jälleen keskiössä muun muassa Suomen suurimman osallistujatapahtuman Jukolan sekä tuoreen kansallisen tapahtumastrategian kautta.

Uusia liikuntapaikkoja käsitellään myös kuntaesittelyssä ja vastikään avautuneen Kuortaneen uimahallin näkökulmista. Lisäksi Huippu-urheiluviikon olosuhdepuheenvuoroista koottiin kahden suurprojektin faktat avaamaan kokonaisuuksia, jotka tällä hetkellä ovat rakennusvaiheessa tai ihan pian starttaamassa.

Olosuhdekeskustelussa trendinä on juuri nyt kenelle, mihin käyttöön ja miten olosuhteita tulisi rakentaa. Norjasta nousseessa esimerkissä erityisesti lähiliikuntapaikkarakentaminen on vahvasti yhteydessä käyttäjäkokemuksiin jo suunnittelun alkuvaiheessa. Osallistamista ja käyttäjäymmärryksen lisäämistä voidaan pitää avainasioina olosuhderakentamisessa, jolla tavoitellaan liikunnan lisäämistä vähän liikkuvien keskuudessa.

Käyttäjäkokemukseen pureutuu myös luonnossa liikkumista inspiroiva juttu opasteista. Paljon liikkuvat rohkenevat lähteä luontoon uteliaina, mutta opasteiden puute tai tiedon saamisen vaikeus lähtöpisteistä tai reittien pituuksista on usein suuri syy lähtemättömyydelle. Lähdöt kuitenkin ratkaisevat – liian moni jää paikalleen.

Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry elää tuoreen toiminnanjohtajan ensimmäistä vuotta. Uusia toimintamalleja syntyy, viestintää kehitetään ja jäsenpalveluisa tapahtuu muutoksia.

Ensimmäinen iso muutos on jäsenrekisterin siirtyminen Suomisport -palveluun. Luettehan tarkoin ohjeet Ajankohtaista jäsenille -osiosta. Toimisto auttaa muutoksessa, joten olettehan myös yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Liikkuvaa kesää kaikille!

Kotka-Jukolan kulisseissa:

Suurtaapahtuma on yhteistyön taidonnäyte

Kymmeniä tuhansia ihmisiä ja yksi viikonloppu. Kymin lentokentälle Kotkaan rakentui kesäiseksi viikonlopuksi kokonainen tapahtumakaupunki, kun alueella järjestettiin viikkoa ennen juhannusta maailman suurin viestisuunnistustapahtuma, Jukolan viesti.

Teksti: Mari Lohisalo

Jukolan viesti on urheilun suurtaapahtuma, jonka toteuttaminen vaatii vuosien valmistelun. Kotka-Jukola toi Kymin lentokentälle ja sen lähimaastoihin lähes 20 000 urheilijaa sekä tuhansia katsojia.

Kotkan kaupungille tapahtuma merkitsi laajaa näkyvyyttä ja merkittävää matkailijavirtaa. Suurin julkinen huomio kohdistui luonnollisesti itse kilpailutapahtumiin, mutta kulisseissa tehtiin vuosien ajan valtavasti työtä tapahtuman onnistumisen eteen.

Selkeä työnjako

Kotkan kaupungin liikuntapalveluille kisaviikonloppu tarkoitti olosuhteiden luomista, turvallisuuden varmistamista ja yhteistyötä lukuisten eri toimijoiden kanssa.

Varsinaisesta tapahtuman rakentamisesta vastasivat järjestäjäorganisaatio, paikalliset seurat ja sadat vapaaehtoiset.

Kaupungille keskeinen kysymys on, miten mahdollistaa suurtaapahtuma niin, että liikuntapaikat palvelevat kuntalaisia myös tapahtuman jälkeen?

Kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä oli Kotka-Jukolassa huolehtia omalta osaltaan siitä, että käytössä olevat rakenteet ja palvelut tukivat tapahtuman toteuttamista. Kilpailukeskuksen rakentamisesta ja tapahtuman käytännön toteutuksesta vastasivat järjestävät seurat Kymin Suunnistajat ja Vehkalahden Veikot.

Kotkan liikuntajohtaja Tommi Lanki oli tyytyväinen Kymin lentokentän olosuhteisiin.

Kotkan liikuntajohtaja **Tommi Lanki** kertoo, että kaupungin liikuntapalveluilla oli luonteva rooli tapahtumassa, koska kilpailukeskus sijaitsi kaupungin virallisella liikuntapaikalla.

- Kymin lentokentällä toimii arjessa moottoriurheilukeskus, ja alue tarjosi suoraan aika kompaktin kokonaisuuden kisa paikaksi. On esimerkiksi poikkeuksellista, että majoituspaikalta on vain kävelymatka kilpailukeskukseen, toteaa Lanki.

Hän jatkaa, että liikuntapalveluiden keskeisin tehtävä oli selkeä.

- Tapahtuman järjestäjä vastasi omasta kokonaisuudestaan, mutta kaupungin vastuulla oli huolehtia, että käytössä olevat alueet, rakenteet ja palvelut toimivat.

Suurtaapahtuma: koko kaupungin hanke

Liikuntapalveluiden työ suurtaapahtumissa on yhä enemmän verkostojen johtamista ja yhteistyön koordinoimista. Liikuntapaikkojen ylläpidon lisäksi tehtävänä on sovittaa yhteen useiden toimijoiden

Kuva: SSL / Anu Uhoainen

Jukolan viestin voittajajoukkue Stora Tuna OK saapuu maaliin.

Kuva: SSL / Timo Mikkola

Sundsvallin Johanna Sjölund osuudellaan Venlojen viestissä.

tarpeita ja varmistaa, että tapahtuman edellyttämät olosuhteet ovat kunnossa.

Jukolan kaltaisen tapahtuman toteuttaminen edellyttää kaupungissa monen tahon yhteispeliä.

Liikuntajohtaja Lanki kertoo, että idea tapahtumasta lähti viestinnästä ja markkinoinnista, ja järjestelyissä olivat kaupungilta mukana muun muassa maankäyttö, tekniset palvelut, koulut, energia- ja vesihuolto sekä kaupungin matkailu- ja elinkeinoyhtiöt.

Kouluja käytettiin majoitukseen, alueille rakennettiin sähkö- ja vesiratkaisuja ja tapahtuma-alueen liikennejärjestelyt vaativat useiden toimijoiden yhteistyötä.

- Tällainen tapahtuma on väistämättä koko kaupungin hanke, Lanki tiivistää.

Tapahtuman perintö näkyy arjessa

Liikuntapalveluiden näkökulmasta olennaista on, mitä tapahtumasta jää jäljelle kilpailuiden tauottua.

Kotkassa Jukolaa varten toteutettiin uudistuksia harkitusti. Tavoitteena oli, että rakenteet parantavat alueen toimivuutta myös tapahtuman jälkeen.

Esimerkiksi messualueelle tuotu ulkokuntosali päätettiin lunastaa kilpailun jäl-

keen kaupungille ja se jää kaupunkilaisten käyttöön. Lisäksi alueelle rakennettiin uusi tie, joka palvelee jatkossa puolustusvoimien tarpeita. Myös vesihuollon toimivuutta parannettiin.

Lanki ei silti pidä investointeja suurina ja toteaa, että lajin luonteesta johtuen Jukola on liikuntapalvelujen näkökulmasta poikkeuksellinen suurtapahtuma. Suunnistus hyödyntää pitkälti olemassa olevia ympäristöjä, eikä vaadi mittavia uusia liikuntapaikkainvestointeja.

Kotkassa hyödynnettiin myös uudistuksen tarpeessa olleita rakenteita. Jalkapalloareenalta purettu vanha puukatosomo uusiokäytettiin Jukolassa lähtö- ja maalialueen pääkatsomona. Lisäksi kilpailukeskuksessa hyödynnettiin stadionilta poistettua tekonurmea sekä kaupungin olemassa olevia siirtokatsomoita.

- Tapahtuman jälkeen pääkatsomo jää moottoriturheiluseurojen käyttöön.

Huippu-urheilun ja arkiliikunnan tasapaino

Kaupungit hakevat tapahtumista näkyvyyttä, matkailutuloja ja elinvoimaa. Samalla liikuntapalveluiden on huolehdittava siitä, että liikuntapaikat palvelevat

huippu-urheilun lisäksi myös kuntalaisten jokapäiväistä liikkumista.

- Liikuntapaikkarakentamisessa perusasia on, että julkisella rahalla rakennetaan mahdollisimman viisaasti. Olosuhteiden on palveltava sekä kuntalaisten arkiliikkumista että kilpa- ja huippu-urheilua, Lanki linjaa.

Parhaimmillaan suurten urheilutapahtumien vaikutus näkyy kaupunkilaisille konkreettisesti.

- Olosuhteiden paraneminen voi saada monelle kipinän syttymään arkiliikkumiseen. Tapahtumien perintö elää pitkään arjessa.

Onnistumisen mittari on turvallisuus

Tapahtumien vaikutuksia arvioidaan usein matkailutulojen ja kävijämäärien kautta, mutta suorituspaikkojen luomiseen osallistuneiden osapuolten, kaupunki mukaan lukien, kannalta onnistumisen mittari on usein yksinkertaisempi ja käytännönläheisempi.

- Kun viimeinenkin osallistuja tulee maaliin ja kaikki on sujunut ilman suuria ongelmia, silloin voidaan isolla joukolla yleensä huokaista helpotuksesta, Lanki summaa. ■

TIESITKÖ: Suunnistuskartta syntyy Maanmittauslaitoksen karttadatan päälle

Maanmittauslaitoksen työ helpottaa suunnistuskartan laatijaa. Nykyiset laadukkaat aineistot luovat pohjan suunnistuskartoittajan työlle, jonka tehtävänä on rakentaa suunnistajille selkeä ja luettava kartta.

Suunnistuskartta syntyy monivaiheisen prosessin tuloksena. Kartoitus alkaa pohja-aineiston kokoamisella, jossa keskeisessä roolissa ovat Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistot, maastotiedot ja ilmakuvat.

Suunnistuskartta poikkeaa huomattavasti perinteisestä, monelle tutusta maastokartasta.

Maanmittauslaitoksen kartoittaja ja vapaa-ajallaan suunnistuskarttoja tekevä **Teemu Köngäs** kertoo, että esimerkiksi pistemäiset kohteet, kuten kivet ja jyrkänteet kuvataan kartoissa tarkemmin.

- Myös maaston kulkukelpoisuus, kuten tiheiköt, aukeat alueet ja kivikot kuvataan tarkemmin, koska ne vaikuttavat juoksunopeuteen, Köngäs jatkaa.

Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta muodostetaan suunnistuskartan tärkeimmät pohja-aineistot, joita ovat esimerkiksi tiheä korkeuskäyrästä ja kasvillisuuden

korkeutta kuvaava rasteriaineisto.

Seuraavassa vaiheessa työ siirtyy maastoon. Maastokartoituksessa tekijä valitsee ja piirtää suunnistuskartalle tulevat kohteet maastossa tulkintojensa mukaiseksi. Maastotyö vaatii sekä teknistä osaamista että kykyä lukea maastoa suunnistajan näkökulmasta.

Suunnistuskartta on tarkkaan määritelty ja yleistetty esitys maastosta. Kartantekijä ei kuitenkaan itsenäisesti päättä, mitä kartalle tulee.

- Kartantekijää sitovat kansainväliset ja kansalliset suunnistuskartan tekoa koskevat ohjeistukset. Jokaisella kartantekijällä on silti oma tyyliinsä: osa pyrkii tarkempaan ja osa yleistetympään kuvaukseen, valottaa Köngäs.

Karttojen saaminen painokuntoon tarkoittaa laajaa yhteistyötä ratamestarien, rataryhmän ja kartoittajan kanssa. Kotka-Jukolan kartat rasteineen menivät painettaviksi maaliskuussa. Kartat ovat tarkoin varjeltu salaisuus ennen tapahtuman h-hetkeä.

Lähde: Maanmittauslaitoksen tiedote 9.6.2026.

Esittelyssä Uusikaupunki

Ukissa on hyvät liikuntaolosuhteet

Uusikaupunki on noin 15 000 asukkaan merenrantakaupunki Varsinais-Suomessa. Se tunnetaan muun muassa autotehtaasta ja puutalokeskustasta. Uusi monitoimijatalo Wintteri palkittiin vuoden 2026 liikuntapaikkana. Kaupungin liikuntaolosuhteet ovat kunnossa.

Wintteri palkittiin vuoden liikuntapaikkana. Liikuntatilojen lisäksi rakennuksessa on peruskoulu, lukio, kansalaisopisto, musiikkiopisto, päiväkotiki, omatoimikirjasto sekä kulttuuri- ja nuorisotilat.

Urheiluväki tuntee Udestakaupungista ainakin koripallon miesten pronssimitalijoukkueen Korihait. Joukkue sai monitoimijatalo Wintteriin uuden, upean areenan, jossa on tilaa noin 1700 katsojalle.

Jalkapallossa harrastajamäärät kasvavat, vaikkei talviolosuhte ole optimaalinen. Se onkin Uudenkaupungin harvoja haasteita. Tosin lajille saatiin uusi jalkapallokenttä tekonurmineen kesällä 2024.

Jääurheilu on suosittua, kuten myös yleisurheilu, jonka talviharjoitteluolosuhteita uusi Wintteri paransi huomasti. Salibandya pelataan paljon.

Kaupungin avustuksia haki 22 urheiluseuraa.

- Meillä on pienen kaupungin edut ja hyvät liikuntatilat, sanoo liikuntapalvelujen vastaava **Taru Joutsa-Huutola**.

Matalankynnyksen liikuntapaikkoja päivitetään parhaillaan. Merellisessä kaupungissa on paljon luontoreittejä. Melomaan pääsee ja golfkenttäkin löytyy. Fisbeegolfin on rakennettu kattavat radat.

Wintterin uimahallissa harjoittelevat uimaseura ja sukellusseura, siellä on vesijumppia ja vauvauinteja. Uimarantojakin on useita. Ikäihmisille on muun muassa testipäiviä ja seniorimessutkin järjestettiin juuri.

Taru on esihenkilö Liikuntapalvelujen työntekijöille, joihin kuuluvat uinninvalvojat, liikunnanohjaajat sekä toimiston väkeä. Työporukka on hyvin sitoutunutta ja ammattitaitoista. Syksyllä Tarulla tulee täyteen neljä vuotta nykyisessä tehtävässä.

Koulujen liikuntasaleista huolehtivat kiinteistönhoitajat. Wintterillä on oma palvelupäällikkö ja kaksi vahtimestaria.

Puistoja ja rantakallioita

Ulkoliikunta-alueiden hoito kuuluu kaupungin organisaatiossa tekniselle puolelle ja siellä vihertoiminnan alle. Vihertoimintaa johtaa **Maria Saarinen**, jonka tiimiin kuuluu kolme ulkokenttien hoitajaa ja viisi viherpuolen henkilöä.

- Meille kuuluvat muun muassa pesäpallon ja jalkapallon ulkokentät, uimarannat, laavut, luontopolut, puistoalueet ja ladut. Minulla on apunani tosi ammattitaitoinen ja omatoiminen porukka, Maria toteaa tyytyväisenä.

Maria kiittelee myös urheiluseurojen ja kyläyhdistysten aktiivisuutta. Esimerkiksi jalkapallon pukukopin ulkolaudoitukseen saatiin maalipinta vapaaehtoisvoimin. Talvisin kenttien jäädytykset toimivat myös.

Uuteenkaupunkiin kuntaliitoksilla yhdistyneet Pyhämaa, Lokalahti ja Kalanti ovat etäisyyksien päässä keskustasta. Kaikkea olisi mahdotonta ehtiä ilman aktiivisten ihmisten apua.

Pyhämaa on 25 kilometriä Rauman suuntaan, Lokalahti 20 kilometriä Turkuun päin ja Kalanti kymmenen kilometriä kohti Laitilaa.

Marian toiveissa on saada meren äärelle ulkoilureitti. Toki lyhyitä reittejä merimaisemissa jo onkin, mutta ne kiertävät enimmäkseen pienten vesistöjen ympäri. Meri olisi oman, pidemmän reittinsä tarpeessa.

Kaupunginlahti tulee aivan keskustaan. Puustoiset puistot tarjoavat varjoa kesäkuumalla. Saaristoluonto taas tuo vaihtelua luontoelämyksiin, sillä se on enemmän kalliota ja kuivempaa luontoa.

Uudessakaupungissa on erinomaiset liikuntamahdollisuudet kaikille kuntalaisille. ■

Vihertyönjohtaja Maria Saarinen kylvää niitynsiemeniä Sorvakonniemeeen. Kaupunkilaisia ilahduttavat pian aillakit ja päivänkakkarat. Taustalla vierasvenesatama Pakkahuoneenrannassa.

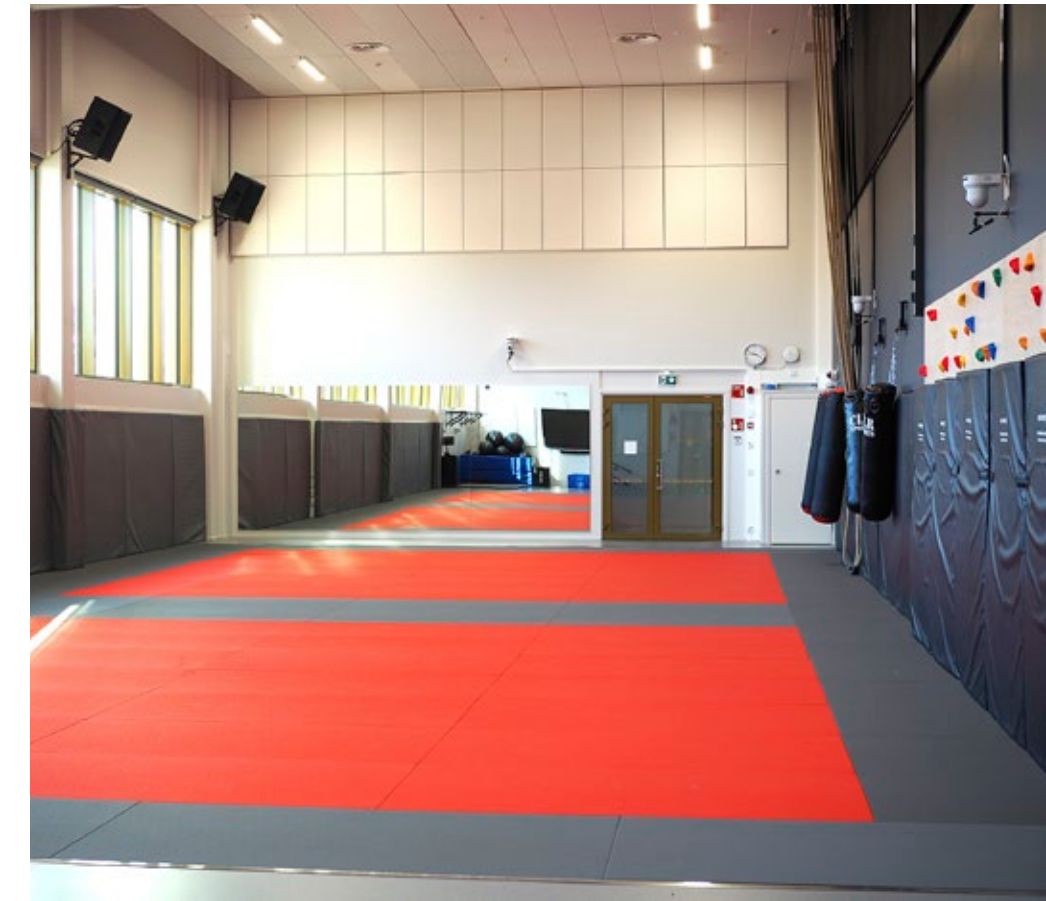

Liikuntapalveluiden vastaava Taru Joutsa-Huutola harjoittelee itsekin Wintterissä. Rakennuksessa on myös hänen toimistonsa.

Wintteri avajaistapahtuman valaistuksessa. Arkkitehtuuri tarjoaa elämyksiä.

Wintterin budosalissa on kaksi kamppailuareenaa sekä äänentoistolaitteet. Kameran tallentavat suorituksen.

Vuoden liikunta- paikka Wintteri

Opetus- ja kulttuuriministeriö palkitsi Uudenkaupungin monitoimijatalo Wintterin vuoden 2026 liikuntapaikkana. Perusteluissa kiitettiin paikan merkitystä kaupunkilaisten yhteisenä kohtaamispaikkana.

Nimi Wintteri tulee sukunimestä Wintter. Suvun jäsenillä on ollut suuri merkitys uusikaupunkilaisten hyvinvoinnille jo pitkään.

Rakennuksessa on uimahalli monipuolisine allasratkaisuineen sekä suuri sisäliikuntahalli, ryhmäliikuntatila, juoksu- ja yleisurheilualue, kuntosali ja budosali.

Wintterin liikuntahalli soveltuu useisiin lajeihin, kuten koripalloon, salibandyyn, lentopalloon ja futsaliin. Halli voidaan jakaa neljään lohkoon. Tila mahdollistaa myös erilaisten tapahtumien järjestämisen, katsojakapasiteetti on noin 1 700.

Kylpylämäisestä uimahallista löytyy 25 metrin allas kuudella radalla, monitoimiallas vastavirta- ja hierontapisteineen, hyppyallas, kylmäallas, opetusaltaat, vesiliukumäki ja viisi saunaa.

Liikuntatilojen lisäksi Wintterissä toimivat peruskoulu, lukio, kansalaisopisto, musiikkiopisto, päiväkot, omatoimikirjasto sekä kulttuuri- ja nuorisotilat.

Rakentaja SRV toteutti hankkeen elinkaarimallilla eli se huolehtii kiinteis-

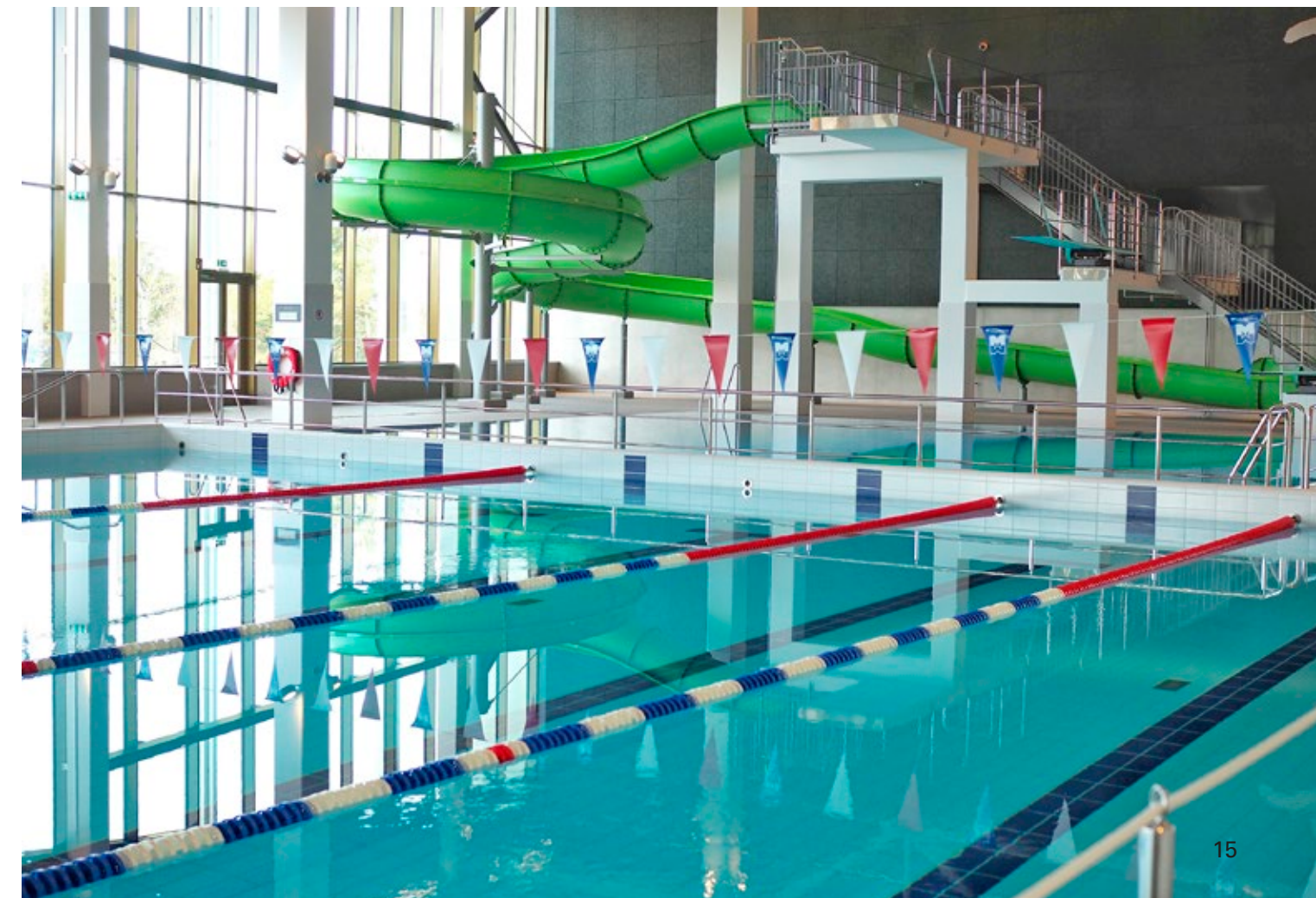
tön kunnosta ja ylläpidosta seuraavat 20 vuotta. Kiinteistön tekniset järjestelmät ovat monimuotoisia. Ylläpito vaatii erikoisosaamista.

Rakennuksen kokonaiskustannukset olivat noin 63,5 miljoonaa euroa, josta liikuntatilojen osuus oli noin 29 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi hankkeelle 1,2 miljoonan euron investointiavustuksen vuonna 2022. Avustuspäätöksen perusteluissa kiinnitettiin huomiota hankkeen toiminnalliseen monipuolisuuteen ja erinomaisesti suunniteltuihin esteettömyysratkaisuihin.

Vuoden Liikuntapaikan valitsee vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkarakentamisesta vastaava virkamies ja palkinnon lahjoittaa Tampereen Messut -konserni. Palkinto myönnetään kohteelle, joka on valmistunut tai peruskorjattu viime vuosina ja jonka toimivuudesta on saatu käyttökokemuksia.

Vuoden Liikuntapaikka -palkinnolla halutaan nostaa esille erikoisosaamista vaativan liikuntapaikkarakentamisen merkitystä, arvoa ja tietoisuutta. Palkinto on tunnustus kohteiden rakennuttajien, suunnittelijoiden, rakentajien ja ylläpitäjien osaamiselle. Palkinto jaettiin nyt 22. kerran. ■

Wintterin uimahallissa on 1 ja 3 metrin ponnahduslaudat sekä 5 metrin hyppykoro. Liukumäki laskeutuu omaan jarrualtaaseen.

Roolitus, olosuhteet ja vaikuttavuus

– Kansallinen urheilutapahtumien hakustrategia luo pohjan suunnitelmalliselle ja vaikuttavalle tapahtumatyölle

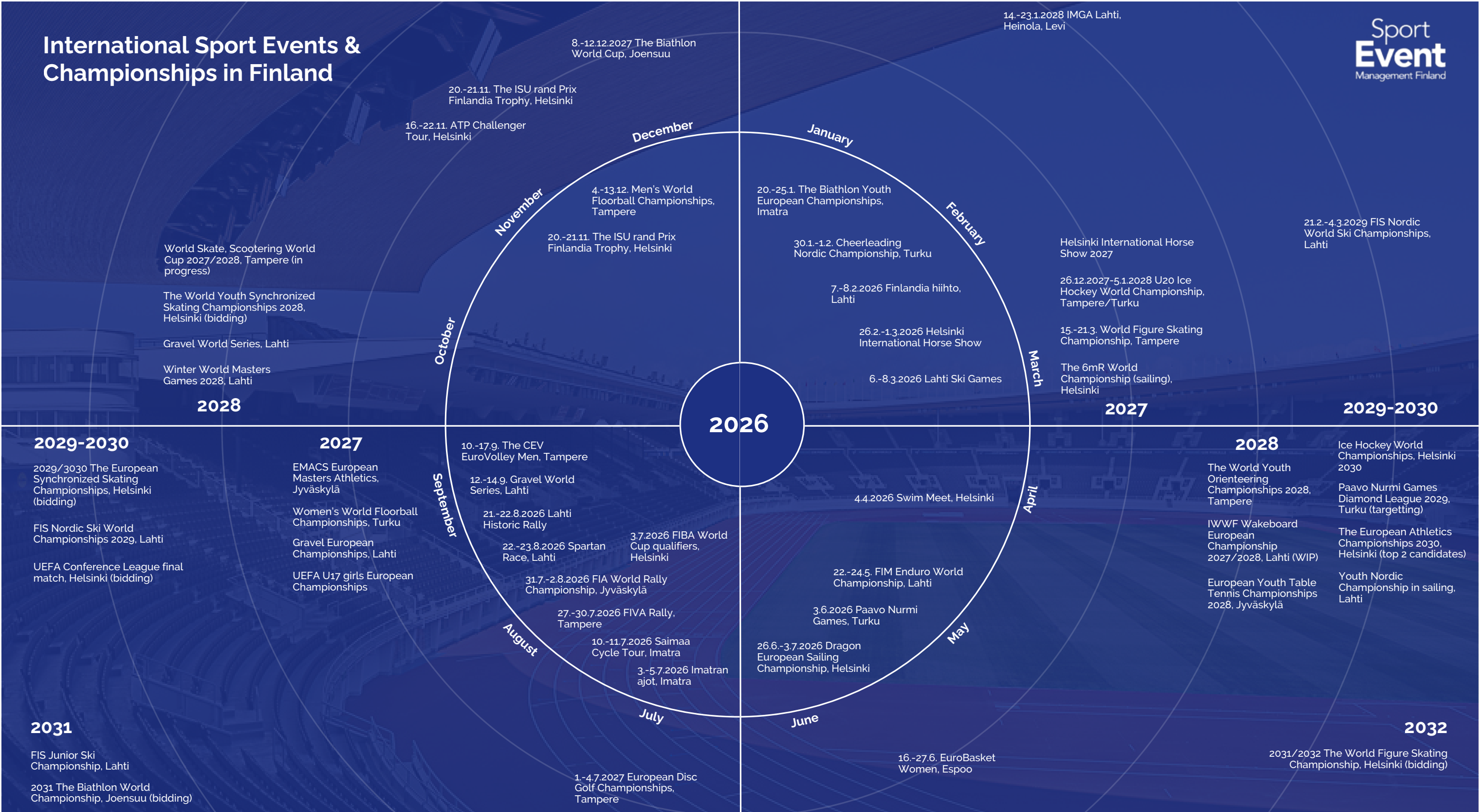
Kansainvälisten urheilun suur tapahtumien hakustrategiaa työstettiin laajalla joukolla vuoden 2025–2026 aikana. Tapahtumateollisuus ry:n ja Sport Event Management Finlandin johtama strategiahankke saatiin päätökseen huhtikuussa ja työ luovutettiin ministeri **Mika Poutalalle** 28.4.2026.

Teksti: Soili Hirvonen

Kansallisen urheilutapahtumastrategian 2026–2040 kunnianhimoisena visiona on, että Suomi on vuoteen 2040 mennessä maailman kärkeä urheilutapahtumien hakemisessa ja järjestämisessä. Kansainvälisten urheilutapahtumien todetaan olevan keskeinen veturi kansalliselle kasville, investoinneille ja matkailulle sekä maabrändille, tuottaen mitattavaa taloudellista ja yhteiskunnallista arvoa koko maalle.

Roolitus ja työnjako keskiössä

Strategiatyön taustalla oli vahva tarve jäsentää eri toimijoiden rooleja ja vastuita erityisesti hakuvaiheessa. Hakuvaiheen selkeä roolitus heijastuu systemaattisuutena ja

SEMF:n kokoama suur tapahtumien aikajana tulevien vuosien osalta.

Kansallisen urheilutapahtumien hakustrategian luovuttivat ministeri Mika Poutalalle projektipäällikkö Matilda Suhonen ja ohjausryhmän puheenjohtaja Perttu Pesä.

selkeytenä suoraan toteutusvaiheeseen, mikäli tapahtumahaku onnistuu.

Kaupungit ja kunnat toimivat kansainvälisten urheilutapahtumien keskeisinä mahdollistajina. Hakuprosesseissa kaupunkien odotetaan olevan mukana alusta lähtien vastaten tapahtuman olosuhteista, infrastruktuurista ja käytännön toteutuksen edellytyksistä.

Elinvoima-, matkailu- ja brändityötään tekevät kaupungit ovat usein aloitteentekijöinä tapahtumien hakemisessa ja osaaavat myös hyödyntää tapahtumia vaikuttavasti.

Lajiliitot vastaavat lajin asiantunteuksesta, suhteista kansainvälisiin lajiliittoihin sekä tapahtumahakujen valmistelusta. Tapahtumapaikkojen omistajat, tapahtumajärjestäjät ja muut alan toimijat muodostavat käytännön toteutuksen selkärangan. Niiden tehtävänä on kehittää tiloja, palveluita ja liiketoimintamalleja, jotka vastaavat kansainvälisten tapahtumien vaatimuksiin.

Valtion roolina on puolestaan mahdollistaa strategisesti merkittävien tapahtumien toteutuminen sekä osallistua rahoitukseen ja kansalliseen koordinointiin.

Työnjako, hakujen koordinointi sekä tiivis yhteistyö nousivat onnistumisen menestystekijöiksi hakustrategiatyössä. Hakujen koordinoinnissa painotettiin

myös pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta sekä ennakkoivaa varautumista niin kansallisiin kuin kansainvälisiin haasteisiin.

Olosuhteet luovat kilpailukyvyn perustan

Strategian pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus antavat eväitä myös olosuhtedetyöhön. Olosuhteet ja infrastruktuuri muodostavat yhden Suomen tärkeimmistä kilpailutekijöistä kansainvälisessä tapahtumakilpailussa.

Vaikka Suomen haasteena on monia kilpailijamaita pienempi tapahtumakapasiteetti, vahvuuksia ovat monikäyttöiset suorituspaiikat, turvallinen toimintaympäristö, toimivat peruspalvelut sekä esteettömyys.

Hakustrategiatyössä tunnistettiin tarve tukea kaupunkien välistä yhteistyötä ja työnjakoa erityisesti olosuhteiden näkökulmasta. Yhteinen kansallinen strategia parantaa resurssien tehokasta käyttöä ja mahdollistaa kaupunkien välisten vahvuuksien tunnistamisen ja hyödyntämisen.

On tärkeää, että eri kaupunkien olemassa tai suunnittelussa oleva infra sekä monipuoliset luonto-olosuhteet tunnustetaan vahvuuksineen. Olosuhteet määrit-

televät pitkälti tapahtumanjärjestämisen mahdollisuudet.

Kaikkia tapahtumia ei ole tarkoitustenmukaista keskittää samoilta paikkakunnille, vaan valtakunnallinen näkökulma tukee alueellista tasapainoa ja erikoistumista.

Strategia nostaa esille myös olosuhdeosaamisen. Ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja resurssien rajallisuus asettavat tapahtumien järjestämiselle uusia vaatimuksia. Olosuhdeosaaminen, joka Suomessa on huipuluokkaa, mahdollistaa ajallisesti pitkien tapahtumien (mm. jää- ja lumilajit) järjestämisen kestävästi.

Tulevaisuudessa painopiste on ympärivuotisten ja monimuotoisten olosuhteiden kehittämisessä sekä siinä, että kansainvälisten tapahtumien vaatimukset huomioidaan jo uusien infrastruktuurihankkeiden suunnitteluvaiheessa.

Lajiliittojen strategiset pitkántähtäimen valinnat ovat merkityksellisiä perusteltaessa laajoja olosuhdeinvestointeja. Yhteistyö kuntien kanssa mm. valmennus- ja harjoituskeskustoiminnassa vahvistaa tapahtumanjälkeistä perintöä sekä nostaa urheiluolosuhteen käyttöastetta.

Strategia korostaakin, että olosuhdeinvestointien tulee palvella sekä urheilua että muuta tapahtumatointia. Investoin-

tien on perustuttava korkeaan käyttöasteeseen, pitkäaikaiseen hyödyntämiseen sekä kestäväan kehityksen ja ESG-periaatteiden huomioimiseen.

Matkailua vahvistavista tekijöistä maajoituskapasiteetti, saavutettavuus, logistiikka ja esteettömät palvelut nähdään myös olennaisena osana kilpailukykyistä tapahtumaympäristöä.

Vaikuttavuus ja kestävyys perustelevat tapahtumahakuja

Strategian tarve ilmenee myös tapahtuma-alan murroksessa, jossa kansainvälisesti korostuvat vastuullisuuden ESG-näkökulmat (Environmental, Social, Governance), safeguarding ja anti-doping. ESG-periaatteilla tarkoitetaan ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallintotavan systemaattista huomioimista tapahtumien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Edellä mainittujen periaatteiden ja käytäntöjen integroiminen hakuprosesseihin vahvistaa tapahtumien legitimitettä ja hyväksyttävyyttä.

Olosuhteiden näkökulmasta peruste-

luissa korostuvat urheilutapahtumainfrastruktuurin ekologinen kestävyys, sosiaalinen saavutettavuus sekä hallinnon läpinäkyvyys.

Laaja asukaskäyttö ja monikäyttöisyys tukevat näitä tavoitteita parantamalla investointien vaikuttavuutta ja hyväksyttävyyttä pitkällä aikavälillä.

Tätä tavoitetta tukevat uudet trendilajit ja osallistujapohjaiset konseptit mahdollistavat Suomelle profiloitumisen ketteränä ja ennakoluulottomana toimijana tapahtumakentällä.

Taloudellisten elinkeinovaikutusten arviointi on pysyvä osa hakustrategiaa. Tapahtumatiedon hyödyntämisen ja ennakotutkimusten avulla on mahdollista vioida talousvaikutuksia. Kestävä taloudellinen pohja perustelee päättäjille niin yksittäisten tai monivuotisten tapahtumien haut ja vahvistaa järjestämisen edellytyksiä.

Tapahtumat tarjoavat alustan valtakunnallisesti tärkeiden arvojen edistämiseen kansainvälisessä kontekstissa. Näitä ovat laajemmat yhteiskunnalliset vaikutukset, kuten hyvinvointi, tasa-arvo ja osaamisen kasvu. Myös sosiaalisten vai-

kutusten merkittävyyttä on syytä arvioida strategiatasolla.

Suomalaista, aallonpohjassa olevaa vapaaehtoistoimintaa on mahdollista herätellä henkiin ja vahvistaa erilaisten osallistamisen keinoin sekä kehittää entistä yhteisöllisempää ja vaikuttavampaa fani- ja kannattajakulttuuria.

Suomalainen urheilutapahtumien hakustrategia 2026–2040 on nyt luotu. Strategian keskeinen viesti on, että menestys kansainvälisessä tapahtumakilpailussa edellyttää yhteistä tahtotilaa: toimivia olosuhteita, selkeää työnjakoa sekä kaupunkien, lajiliittojen, valtion ja tapahtuma-alan pitkäjänteistä kumppanuutta.

Koordinoivaksi elimeksi strategia ehdottaa keskittettyä tukirakennetta, jonka avulla kaupunkia ja lajiliittoja tuetaan tapahtumahauissa sekä kansainvälisessä vaikuttamistyössä. ■

<https://tapahtumateollisuus.fi/content/uploads/2026/04/Kv-urheilutapahtumien-bidding-strategia-29.4.2026.pdf>

Lähde: Kansallinen urheilutapahtumien hakustrategia 2026–2040

Kaikkien kaupunkien selkänoja

Helsingin kaupungin brändi- ja tapahtumat -yksikön päällikkö **Sanna Forsström** näkee kansallisen urheilutapahtumastrategiatyön tarpeen niin lopputuloksen, mutta myös koko polun näkökulmasta erittäin tärkeänä.

Hän toteaa, että on aidosti yhteinen näkemys antaa yhteistä suuntaa.

- Myös se, että tällaista työtä on pitkästä ajasta tehty yhdesä, istutaan samojen pöytien ääressä ja keskustellaan asioista laajalla joukolla strategisesti, on itsessään todella arvokasta, Forsström jatkaa.

Kansallinen urheilutapahtumastrategiatyö syntyi laajan ohjausryhmän ohjauksessa ja useassa työpajassa, johon oli kutsuttu kaupunkien ja kuntien, lajiliittojen, yhteistyökumppanien, alan järjestöjen, matkailun ja sidosryhmien edustajia.

Helsinki ja muut suuret tapahtumakaupungit toimivat edelläkävijöinä. Forsström toivoo, että nyt työstetty strategia luo uskoa kaikkien kaupunkien tapahtumahankkeisiin, isoihin tai pieniin.

Forsströmin mukaan Helsingissä uskotaan tapahtumiin ja ne nähdään isosti elinvoimatyönä.

- Aina näin ei ole ollut ja edunvalvontatyötä on saanut tehdä. Toivonkin, että tämä toimii selkänojana kaikenlaisille kaupungeille. On selvää, että vaikka valtion panostukset kasvaisivat, niin kaupunkien investointeja tarvitaan. Silloin siellä on oltava poliittinen ymmärrys, mitkä asiat vaikuttavat.

Kaupunkien ja kuntien näkökulmasta infra ja talous ovat avainkysymyksiä, joihin Forsström ottaa kantaa yhteistyön kautta.

- Infran osalta voisimme miettiä, ettemme olisi ”naapurikauteiden” pauloissa vaan tekisimme aidosti avointa yhteistyötä. Ei rakenneta ja suunnitella kilpailevia asioita. Tiedän, että

tämä on samaan aikaan hassu kommentti, koska meidän pitää rakentaa ja toteuttaa olosuhteita, jotka mahdollistavat monikäyttöisyyttä, eivät vain urheilua, vaan kokouksia ja tapaamisia, kohtaamisia, kulttuurisäältäkin, avaa Forsström.

Forsström muistaa myös, että työpajoissa keskusteltiin yksityisen sektorin mukanaolosta. Julkisen ja kolmannen sektorin ollessa usein ”moottoreina” tapahtumahuille, tulevat yksityiset toimijat mukaan monesti myöhäisessä vaiheessa. Forsström peräänkuuluttaa alan avoimuutta ja uusien strategisten toimintamallien kehittämistä yksityisen sektorin kanssa.

- Se jäi aika lailla tahtotilan asteelle, että tarvitaan yksityisen sektorin toimijoita. Puhutaan vaikka sponsoreista ja miten on tärkeää kytkeä ne mukaan aikaisessa vaiheessa. Toisaalta tosiasia, että sektori ei ole kovin järjestäytynyt, on erilaisia ja erialojen yrityksiä, synnyttää jälleen kysymyksen, mikä toimi- ja voisi tällaista toimintaa edistää.

Jotta tapahtumat mahdollistuvat ja ala kehittyy, jokaisella toimijalla on kuitenkin vastuuta nähdä ”boksin ulkopuolelle”.

- Kaikilla toimijoilla on vastuuta ja velvollisuutta, lajiliitoilla ja kaupungeilla, olla auki kaupalliselle yhteistyölle riittävän aikaisessa vaiheessa, jolloin se strateginen yhteistyö on mahdollista, muuten se menee taktikseksi näkyvyshyödyntämiseksi, jatkaa Forsström.

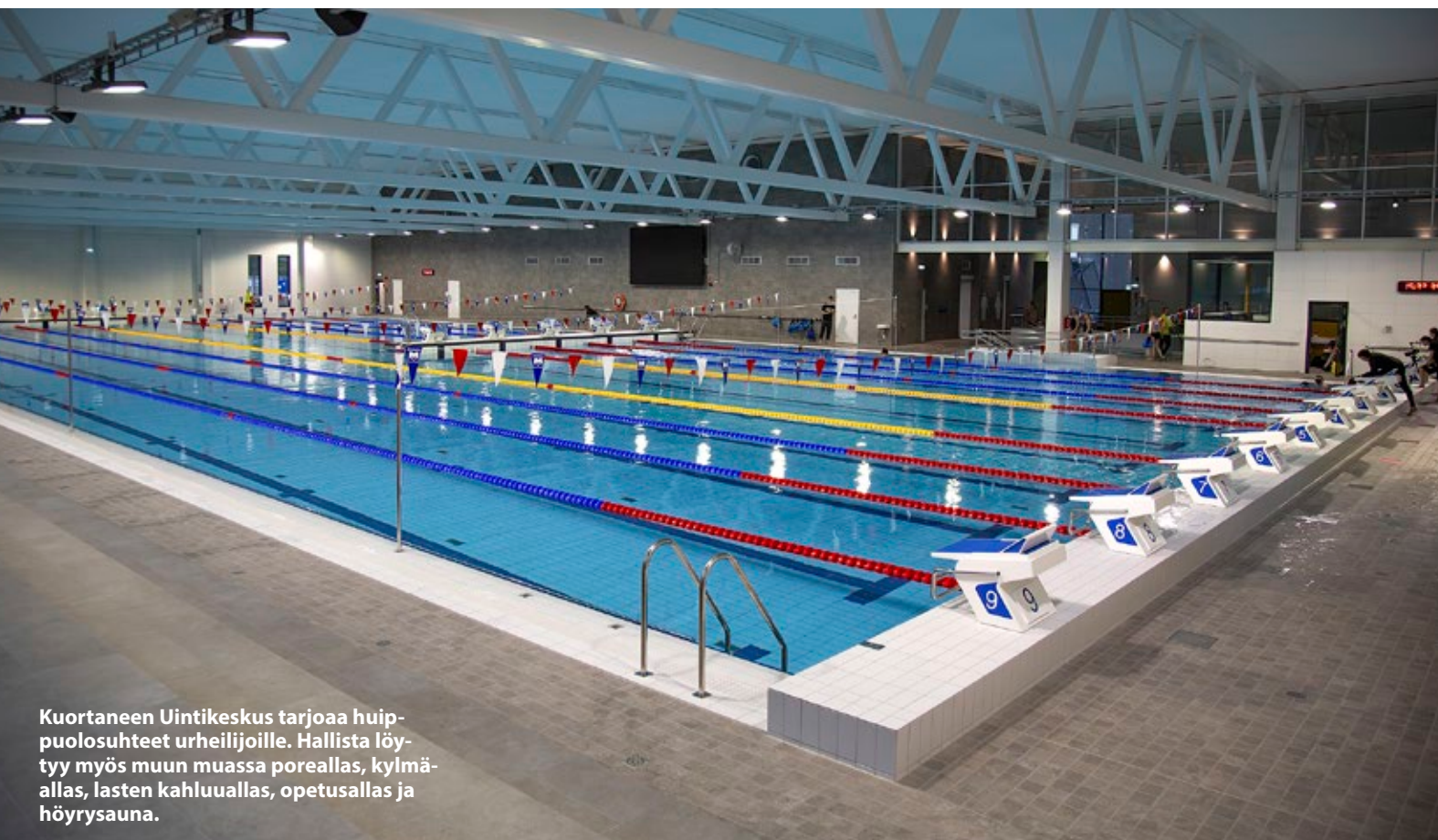
Lopuksi Sanna Forsström muistuttaa suur tapahtumien sosiaalisesta ulottuvuudesta.

- Koko se fanikulttuuri ja sen buustaaminen on tosi tärkeää. Urheilun suur tapahtumat ja arvokisat on iso mahdollisuus tietyn lajin kiinnostuksen isolle kasvulle. Myös silloin, kun hetkeen ei ole ollut isoja tapahtumia Suomessa tietyn lajin osalta, niin jopa sen vastavaikutus on nähtävissä. ■

Kuortaneen Uintikeskus suunniteltiin toiminta edellä. Ikkunasta näkyy vesiliukumäki.

Uusi olympia-allas avautui Kuortaneen Uintikeskukseen

Kuortaneen Uintikeskus tarjoaa huippuolosuhteet urheilijoille. Hallista löytyy myös muun muassa poreallas, kylmäallas, lasten kahluaallas, opetusallas ja höyrysauna.

Suomen kolmas olympiakokoinen 50 metrin sisäallas avattiin toukokuussa. Kuortaneen Uintikeskuksessa on tekoälyavusteista tekniikkaa huippu-uimareille sekä kylpylämäisyyttä kaikelle kansalle. Rakentamisen aikataulu piti, ja kustannusarvio alittui hieman. Käyttäjät ovat innoissaan.

Teksti: Katri Klinga

Kuvat: Kuortaneen Uintikeskus

- Saimme Suomeen uuden uintiurheilun kotipesän, iloitsee Uintikeskuksen hallituksen puheenjohtaja **Jussi Töyrylä**.

Töyrylä on myös Kuortaneen Urheiluopiston toimitusjohtaja sekä Urheiluopistosäätiön puheenjohtaja. Hän on tyytyväinen kuusi vuotta kestäneen projektiin kulkuun ja lopputulokseen.

Yhteistyö Suomen Uimaliiton kanssa on ollut ratkaisevaa, sillä ilman strategista kumppania ja kymmenen vuoden mittaista yhteistyösopimusta ei olisi uskallettu lähteä liikkeelle. Myös uimaseurojen sitoutumisella on ollut tärkeä rooli projektissa.

Pitkiä altaita tarvitaan, jotta uimarit pääsevät harjoittelemaan arvokisoihin. Kaksi muuta olympiamitat täyttävää sisäallasta löytyvät Helsingistä ja Kuopiosta.

Huippu-urheilua ja kylpylää

Kuortaneen allas on 50 metriä pitkä ja 25 metriä leveä eli se on poikkeuksellisen suuri. Ratoja on kymmenen. Allas on myös tasasyvyinen, kaksi metriä syvä joka kohdasta.

- Olosuhde on tasainen. Jos osa altaasta on matalaa ja osa syvää, se luo pyörteitä ja hidastaa uimareita, Töyrylä toteaa.

Ylpeyden aihe on tekoälyavusteinen tekniikka uimareiden valmennuksen tukena. Altaaseen asennetaan kesän aikana 22 kameraa osin veden alle ja osin päälle. Niiden avulla kuvattu ja tekoälyllä avustettu uintianalyysi auttaa uimareita parantamaan uintitekniikkaansa.

- Vastaavaa ei Suomessa ole aiemmin ollut. Lähin löytyy Ruotsista.

Altaaseen asennetaan myös valojänis ja peilit pohjaan. Uintikeskuksessa on lisäksi kuntosali, josta löytyy uimareille tärkeitä oheisharjoitteluvälineitä.

Uintivalmentajana kesäkuun alussa aloitti kansainvälinen olympiauimari **Tero Välimaa**. Kuortaneen urheilulukio on lisännyt uinnin uudeksi lajiksi.

Keskuksesta löytyy myös kylpylämäisyyttä, kuten poreallas, kylmäallas, lasten kahluaallas, vesiliukumäki, opetusallas, höyrysauna ja vesijumppia. Hallista löytyy lisäksi noin 400-paikkainen katsomo.

- Yleisistä tiloista ja aulatiiloista tingitiin jonkin verran, sillä urheiluopiston alueelta löytyy kaikki tarvittava. Arkki-

tehtonisesti ei myöskään haettu mitään erikoisia ja kalliita ratkaisuja, esimerkiksi kaarevia lasiseiniä. Alusta asti mentiin toiminta edellä.

Kuortaneella on vain 3300 asukasta, joten kuntakäyttö ei ole valtavan suurta. Alle 16-vuotiaat kuntalaiset pääsevät uimaan ilmaiseksi, ja eläkeläisiltä maksu on kaksi euroa.

- Kaikki ovat tervetulleita, Töyrylä sanoo.

Tarkkaa työtä

Uintikeskus on energiatehokas. Se käyttää maalämpöä, ja katolle on asennettu aurinkopaneeleita.

Lopputulos on hyvä. Kuortaneen vanhaa, 1970-luvulla rakennettua uimahallia ei kannattanut peruskorjata.

Uintikeskusta suunniteltiin neljä vuotta ja rakennettiin 21 kuukautta. Kustannusarvio oli 17,5 miljoonaa euroa. Lopulta päästiin 400 000 euroa alle budjetin. Valtiolta saatu tuki oli 4 miljoonaa euroa, Kuortaneen kunta laittoi 4,2 miljoonaa euroa ja Urheiluopistosäätiö 9,3 miljoonaa euroa.

- Tämä tehtiin meidän tarpeisiimme kustannustehokkaasti. Esimerkiksi maaperä rakentamiseen oli ihanteellinen, mikä vaikutti alentavasti rakentamiskustannuksiin. Pystyimme lisäksi tekemään rakennusaikaisia muutoksia, eikä hankintalaki sitonut meitä yksityisenä toimijana samalla tavalla kuin kunnallisia hankkeita. Myös valvonnassa ja kustannusseurannassa onnistuttiin erinomaisesti.

Urheiluopistosäätiö omistaa halliyhtiöstä 80,1 prosenttia ja Kuortaneen kunta 19,9 prosenttia.

Töyrylä kannustaa Suomen kuntia olemaan häneen yhteydessä, jos kunnassa on edessä uuden uimahallin rakentaminen tai asia muuten kiinnostaa.

- Uimahalleja rakennetaan harvoin, kerran kahdessa sukupolvessa. Käyttöikä on noin 50 vuotta. Ne kannattaa suunnitella ja rakentaa huolella.

Leirityksille loistava olosuhde

Suomen Uimaliiton toiminnanjohtaja **Pasi Salonen** toteaa, että uintiurheilu ja erityisesti ratauinti on saanut upeat olosuhteet Kuortaneelle. Uimahypyt rajautuivat suunnitelmista pois, mutta uintiin saatiin optimaalinen olosuhde. Uimaseuro-

jen ja maajoukkueiden leiritykset onnistuvat nyt mainiosti. Yhteistyö Kuortaneen kanssa on tiivistä.

- Eri ikäryhmien maajoukkueleirityksiin saadaan paljon hyvää. Kuortane on kotimaassa ja lähellä. Urheiluopisto ympäristönä tarjoaa oikeanlaiset puitteet sekä erinomaiset analyysi- ja testausjärjestelmät. Leirien järjestäminen kotimaassa on myös ympäristöystävällisempi valinta kuin useiden joukkueiden lennättäminen Välimerelle.

Salonen kiittelee Kuortanetta palvelu- ja alttiudesta sekä monikäyttöisten, turvallisten ja esteettömien harjoitusmahdollisuuksien tarjoamisesta.

Uimahalleja tarvitaan

Suomessa on noin 200 uimahallia. Useat 1970-80 -luvulla rakennetuista halleista ovat peruskorjauksen tarpeessa. Sulkuajat saneerauksissa ovat harmillisen pitkiä, jopa 2-3 vuotta. Yhä useammin peruskorjauskaan ei riitä.

- Uutta hallia ei välttämättä kannata rakentaa vanhoille perustuksille, vaan uuteen paikkaan. Silloin säästetään sulkuajaa, eivätkä kansanterveydelliset hyödyt katkea uimahallin ollessa pitkään kiinni. Useille ihmisille käynti uimahallissa saatetaan olla liikunnan lisäksi päivän ainoa sosiaalinen kontakti, Salonen muistuttaa.

Hän lähettää kaupungeille ja kunnille toiveen kokeilla uintivuorojen porrastamista niin, etteivät kaikki ryhmät ole samaan aikaan paikalla. Kilpa- ja kuntouimareille, ikäihmisille ja lapsille voisi olla omat aikaikkunat hallissa.

Uinnilla menee hyvin ja se on kasvusuunnassa. Uinnin harrastajamäärät seuroissa ovat vakiintuneet. Useat kesäuimakoulut ovat täyttyneet hetkessä. Mahdollisuuksia uinnin harrastamiseen kysellään enemmän kuin paikkoja on tarjolla.

- Kuortaneen Uintikeskuksesta tuli jopa parempi kuin osasimme odottaa, Salonen iloitsee.

Kesäkuun alussa uusi olosuhde sai todellisen tulikasteensa, kun 10-13-vuotiaat Rollo-leiriläiset yli 70 seurasta saapuivat Kuortaneelle viettämään Suomen suurinta nuorten uintiurheilujuhlaa. Kaikkiaan osallistujia oli pitkälti yli tuhat.

- Kyseessä on uusi osallistujaennätys leirillä, jonka järjestäminen alkoi Hyvinkäältä jo vuonna 1987, Salonen summaa. ■

Tverga näyttää suuntaa – rakennetaanko liikuntapaikkoja ihmisille vai liikunnalle?

Norjassa on syntynyt toimintamalli, joka haastaa perinteisen liikuntapaikkasuunnittelun. Tverga osoittaa, että liikkumisen lisääminen ei ala betonista eikä liikuntahalleista – vaan ihmisistä.

Teksti: Mika Kulmala

Suomessa ja Norjassa kamppaillaan saman haasteen kanssa. Yhä suurempi osa väestöstä liikkuu terveytensä kannalta liian vähän samaan aikaan, kun liikuntapaikkoihin investoidaan enemmän kuin koskaan. Rakentaminen on laadukasta, mutta silti kaikkein vähiten liikkuvat eivät välttämättä löydä tietään uusille kenteille, halleihin tai lähiliikuntapaikoille.

Norjassa tähän ristiriitaan on tarttunut valtakunnallinen osaamiskeskus Tverga, jonka toimitusjohtaja **Lisa Mari Watson** esitteli keskuksen toimintaa IAKS:n (International Association of Sports and Leisure Facilities) kansainvälisessä seminaarissa Helsingin Olympiastadionilla huhtikuun lopussa.

Watsonin viesti oli selkeä: liikuntapaikkoja ei pitäisi suunnitella ensisijaisesti liikunnalle vaan ihmisille. Ajattelutapa saat-
taa kuulostaa yksinkertaiselta, mutta se haastaa koko perinteisen liikuntapaikka-
rakentamisen logiikan.

Suurin este ei ole liikuntapaikan puute

Tvergan toiminta perustuu havaintoon, jonka myös Suomessa moni tunnistaa. Vaikka urheiluseuroihin ja organisoituun liikuntaan on vuosien aikana suunnattu merkittäviä resursseja, kaikkein passiivisimpien lasten, nuorten ja aikuisten liikkuminen ei ole lisääntynyt odotetulla tavalla. Siksi Tverga on siirtänyt painopisteensä omaehtoisen liikkumisen edellytysten kehittämiseen.

Tvergan tavoitteena on rakentaa ympäristöjä, joissa liikkuminen on luonteva osa arkea ilman jäsenmaksuja, kilpailua tai valmiiksi määriteltäviä toimintamalleja. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin ryhmiin, jotka jäävät helposti liikunnan ulkopuolelle, kuten maahanmuuttajataustaisiin nuoriin ja muihin vähän liikkuviin väestöryhmiin.

Lisa-Mari Watson on puhui Tvergan esimerkistä IAKS Nordicin kongressissa Helsingissä huhtikuussa.

Tvergan kehittämä osallistumisen esteitä kuvaava malli tarjoaa kiinnostavan näkökulman myös suomalaiselle liikunta-alalle. Mallissa ei kysytä ensimmäiseksi, millainen liikuntapaikka pitäisi rakentaa, vaan miksi ihmiset eivät tule paikalle?

Osallistumisen esteitä tarkastellaan kolmen kysymyksen kautta: haluanko osallistua, tuntuuko osallistuminen turvalliselta ja onko osallistuminen käytännössä mahdollista.

Vastaukset löytyvät usein ihmisen identiteetistä, onnistumisen kokemuksista, turvallisuuden tunteesta, kustannuksista, kulkemisesta liikuntapaikalle tai siitä, kokeeko ihminen liikunnan ylipäättään

kuuluvan itselleen. Näin liikuntapaikka-suunnittelu muuttuu rakennushankkeesta käyttäytymisen ja osallisuuden ymmärtämiseksi.

Suunnittelua yhdessä käyttäjien kanssa

Tvergan merkittävin oivallus liittyy kuitenkin itse suunnitteluprosessiin. Watson tiivistää toimintafilosofian lauseeseen "Designing with – not for." Liikuntapaikkoja ei suunnitella käyttäjiä varten, vaan yhdessä heidän kanssaan.

Menetelmä pohjautuu palvelumuotoilusta tuttuun Design Thinking -ajat-

Aktiviteettipuisto Lørenskogissa, Skårerparken.

Klosterenga on veistospuisto Oslossa. Onnistunut suunnittelu, toteutus ja monipuolinen muotoilu luonnollisten elementtien sekä kasvillisuuden avulla houkuttelevat kaikenikäisiä spontaaniin, aktiiviseen leikkiin.

teluun, jossa suunnittelu alkaa ihmisten ymmärtämisestä. Menetelmässä selvitetään ensin, ketkä ovat tulevia käyttäjiä, miksi he liikkuvat tai eivät liiku ja millaiset ratkaisut tukisivat juuri heidän arki-liikkumistansa.

Selvitysvaiheessa vältetään liian yleisiä kysymyksiä, kuten "Mitä haluaisitte?" Sen sijaan kysytään esimerkiksi: milloin ihminen tuntee olonsa turvallisiksi, mikä tekee paikasta houkuttelevan tai mikä saisi hänet tulemaan sinne uudelleen. Tvergan mukaan paremmat kysymykset johtavat parempiin ratkaisuihin.

Bergenissä tämä ajattelutapa vietiin käytäntöön Olsvikåsenin liikuntaym-

päristön suunnittelussa. Suunnitteluun osallistuivat arkkitehtien lisäksi oppilaat, opettajat, alueen asukkaat ja kunnan asiantuntijat. Prosessi sisälsi työpajoja, yhteisiä ideointitilaisuuksia, luonnosten arviointia ja palautekierroksia ennen lopullisen suunnitelman valmistumista. Näin syntyi ympäristö, jonka käyttäjät kokivat omakseen jo ennen ensimmäistä lapionpistoa.

Investointien vaikuttavuuden mittaaminen

Tverga ei myöskään tyydy arvioimaan onnistumista pelkästään rakentamisen

”Onnistunut liikuntapaikka ei ole se, joka näyttää hyvältä avajaispäivänä, vaan se, joka on täynnä ihmisiä vielä vuosienkin päästä.”

Mikä on IAKS?

IAKS (International Association for Sports and Leisure Facilities) on vuonna 1965 perustettu kansainvälinen voittoa tavoittelematon asiantuntijajärjestö, joka edistää liikunta-, urheilu- ja vapaa-ajan ympäristöjen suunnittelua, rakentamista, kehittämistä ja ylläpitoa.

Järjestön päätoimipaikka sijaitsee Saksan Kölnissä, ja se toimii yli 60 maassa yhdistäen lähes tuhat alan asiantuntijaa ja organisaatiota.

IAKS:n tavoitteena on edistää aktiivista elämäntapaa kehittämällä laadukkaita, kestäviä, turvallisia ja kaikille saavutettavia liikunta- ja vapaa-ajan ympäristöjä. Sen toiminnassa kohtaavat liikuntapaikkojen suunnittelijat, arkkitehdit, maisema-arkkitehdit, kuntien edustajat, liikuntapaikkojen ylläpitäjät, urheilujärjestöt sekä alan yritykset ja laitevalmistajat.

IAKS toimii maailmanlaajuisena tiedonvaihdon ja verkostoitumisen alustana. Se järjestää kansainvälisiä kongresseja, seminaareja, opintomatkoja ja asiantuntijatapaamisia sekä julkaisee alan johtavaa kansainvälistä ammattilehteä. Lisäksi se palkitsee esimerkittäviä liikunta- ja vapaa-ajan kohteita yhdessä Kansainvälisen Olympiakomitean ja Kansainvälisen Paralympiakomitean kanssa järjestettävillä kansainvälisillä arkkitehtuuri- ja esteettömyyspalkinnoilla.

Järjestön keskeinen ajatus on, että aktiivinen elämä on jokaisen oikeus. Tämän mahdollistamiseksi tarvitaan hyvin suunniteltuja, toimivia ja houkuttelevia liikunta- ja vapaa-ajan ympäristöjä, jotka tukevat ihmisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja kestävästä kaupunkikehitystä.

IAKS on Kansainvälisen Olympiakomitean virallisesti tunnustama yhteistyöjärjestö ja tekee tiivistä yhteistyötä myös Kansainvälisen Paralympiakomitean kanssa sekä useiden muiden kansainvälisten liikunta-, arkkitehtuuri- ja kaupunkikehitysorganisaatioiden kanssa.

IAKS Nordic on IAKS:n pohjoismainen aluejärjestö, joka kokoaa yhteen liikunta- ja vapaa-ajan ympäristöjen suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä kiinnostuneet asiantuntijat ja organisaatiot Pohjoismaissa. Se perustettiin vuonna 2017, mutta sen taustalla on yli 50 vuotta jatkunut pohjoismainen yhteistyö liikuntapaikkakehittämisessä.

IAKS Nordicin toiminta-alueeseen kuuluvat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti, Grönlanti, Färsaaret ja Ahvenanmaa. Järjestön tavoitteena on vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä sekä jakaa uusinta tietoa liikuntaolosuhteiden suunnittelusta, käytöstä ja kehittämisestä.

IAKS Nordic toimii ennen kaikkea asiantuntijaverkostona. Sen jäsenistöön kuuluu muun muassa kuntien liikunta- ja kaupunkikehityksen asiantuntijoita, arkkitehtejä, suunnittelijoita, tutkijoita, liikuntajärjestöjä, liikuntapaikkojen ylläpitäjiä, ministeriöitä sekä alan yrityksiä.

Verkosto tarjoaa mahdollisuuden oppia toisilta Pohjoismailta, vertailla ratkaisuja ja rakentaa kansainvälisiä yhteistyösuhteita. Toiminta koostuu seminaareista, webinaareista, opintomatkoista, vuosittaisista konferensseista ja verkostoitumistilaisuuksista. Järjestö järjestää vuosittain opintomatkan johonkin Pohjoismaahan tutustuen uusiin liikuntapaikkoihin yhdessä niiden suunnittelijoiden, omistajien ja käyttäjien kanssa.

Hallituksen kokoukset ovat avoimia jäsenille, mikä korostaa verkoston osallistavaa toimintatapaa.

IAKS Nordicin strategiassa vuosille 2023–2028 painopisteinä ovat:

- kestävät liikuntaolosuhteet
- liikuntapaikat, jotka houkuttelevat myös vähän liikkuvia ja uusia käyttäjäryhmiä
- esteettömyys ja universaali suunnittelu
- ulkoliikuntaolosuhteet
- liikunnan ja terveyden yhdistävät ratkaisut
- liikuntapaikkojen integrointi kaupunki- ja yhdyskuntasuunnitteluun.

Viime vuosina IAKS Nordic on nostonut erityiseksi teemakseen arkiaktiivisuuden lisäämisen. Esimerkiksi keväällä 2026 Helsingissä järjestetty konferenssi Getting people moving! keskittyi siihen, miten liikuntapaikkoja voidaan kehittää siten, että ne lisäävät koko väestön päivittäistä liikkumista eikä pelkästään järjestäynyttä urheilua.

Tiivistetysti: IAKS on maailman johtava liikunta- ja vapaa-ajan ympäristöjen asiantuntijaverkosto, jonka tehtävänä on edistää korkeatasoisia, kestäviä ja saavutettavia liikuntapaikkoja sekä jakaa kansainvälistä osaamista niiden suunnittelusta, rakentamisesta ja käytöstä.

valmistumisella. Valmiita liikuntapaikkoja seurataan tekoälyyn perustuvalla kamerajärjestelmällä, joka kerää tietoa käyttäjämääristä, käyttöajoista ja käyttäjäryhmistä henkilöllisyyksiä tunnistamatta.

Esimerkiksi Trysilin ja Vinjen kohteissa on voitu osoittaa miljoonia käyttöhävaintoja sekä analysoida, kuinka suuri osa käyttäjistä on lapsia, nuoria, aikuisia tai ikääntyneitä. Tällainen tieto auttaa

Käyttäjäryhmien osallistamista Larvikissa.

arvioimaan, tavoittavatko liikuntapaikat todella ne ihmiset, joita varten ne on rakennettu.

Kiinnostavaa Norjan mallissa on myös se, että osa hankkeista rahoittavista säätiöistä on muuttanut investointilogiikkaansa. Aikaisemmin ne rahoittivat ennen kaikkea rakentamista, mutta nykyisin yhä suurempi osa tuesta kohdistuu suunnitteluvaiheeseen. Ajatuksena on, että huolellinen, käyttäjälähtöinen valmistelu tuottaa pitkällä aikavälillä enemmän vaikuttavuutta kuin yksittäinen rakennusinvestointi.

Entä Suomessa – voisiko meillä olla oma Tverga?

Suomessa vastaavaa valtakunnallista liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua ohjaavaa (tai koordinoivaa) osaamisorganisaatiota ei tällä hetkellä ole.

Liikuntalain mukaan kuntien tehtävänä on luoda edellytyksiä liikunnalle ja edistää kuntalaisten hyvinvointia, mutta käyttäjälähtöisten suunnittelumenetelmien kehittäminen on hajautunut useille eri toimijoille.

Tutkimusta tehdään muun muassa Jyväskylän ammattikorkeakoulun LIKES-tutkimuskeskuksessa, ja valtion Suomi liikkeelle -ohjelma korostaa arkiliikkumisen lisäämistä koko yhteiskunnan yhteisenä tavoitteena. Myös Suomen Olympiakomitean Toimintakykyinen Suomi -kokonaisuus painottaa liikunnallisen elämäntavan edellytysten vahvistamista yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Suomessa on toteutettu useita onnistuneita lähiliikuntapaikka- ja koulupihojen kehittämishankkeita, joissa asukkaat, lapset ja nuoret ovat osallistuneet suunnitteluun. Toiminta on kuitenkin pitkälti hankekohtaista, eikä sen tueksi ole muodostunut Tvergan kaltaista kansallista osaamiskeskusta, joka kokoaisi yhteen tutkimuksen, käyttäjälähtöiset suunnittelumenetelmät, kuntien neuvonnan, koulutuksen ja investointien vaikuttavuuden arvioinnin.

Mitä Suomi voisi oppia?

Juuri tässä Tverga tarjoaa ehkä tärkeimmän oppinsa myös Suomelle. Sen suurin innovaatio ei välttämättä ole yksittäinen suunnittelumenetelmä tai uusi liikuntapaikkakonsepti, vaan tapa organisoida osaaminen.

Kun tutkimus, käytännön kehittäminen ja kuntien tukeminen on koottu yhden toimijan vastuulle, käyttäjälähtöisestä suunnittelusta tulee systemaattinen osa liikuntapaikkarakentamista eikä yksittäisten hankkeiden varaan jäävä kokeilu.

Suomalaisesta näkökulmasta herääkin aiheellinen kysymys: tarvitsisimmeko myös Suomeen kansallisen liikuntaympäristöjen osaamiskeskuksen? Sellaisen, joka yhdistäisi tutkimuksen, käyttäjälähtöisen suunnittelun, kuntien kehittämistyön ja investointien vaikuttavuuden arvioinnin.

Liikkumattomuuden kasvaessa kysymys ei enää ole vain uusien liikuntapaikkojen rakentamisesta, vaan siitä, kuinka hyvin ne tavoittavat juuri ne ihmiset, jotka liikkuvat kaikkein vähiten.

Tvergan tärkein viesti voidaan lopulta tiivistää yhteen ajatukseen: onnistunut liikuntapaikka ei ole se, joka näyttää hyvältä avajaispäivänä, vaan se, joka on täynnä ihmisiä vielä vuosienkin päästä.

Liikkumista ei rakenneta betonilla, vaan osallisuudella, ymmärryksellä ja rohkeudella suunnitella yhdessä käyttäjien kanssa. Tämä on ajatus, josta myös suomalainen liikunta-ala voisi ottaa oppia. ■

Lähteet: Lisa Mari Watson, Mere aktive mer moro, The Nordic challenge – getting people moving! 21-22.4.2026, Helsinki • Suomen Olympiakomitea, Suomi liikkeelle -ohjelma kannustaa lisäämään liikettä arkeen, 18.6.2024 • Suomen Olympiakomitea, Toimintakykyinen Suomi

Reitti hukassa? Normiopaste opastaa!

Normiopaste toimittaa selkeät ja kestävät opasteet ulkoilureiteille ja kohtaamispaikoille.

Ota yhteyttä, niin suunnittellaan teille toimiva ja kohteeseen sopiva opasteratkaisu.

- Opasteiden valmistus
- Viittaryhmät
- Opastetaulut
- Reittimerkinnot

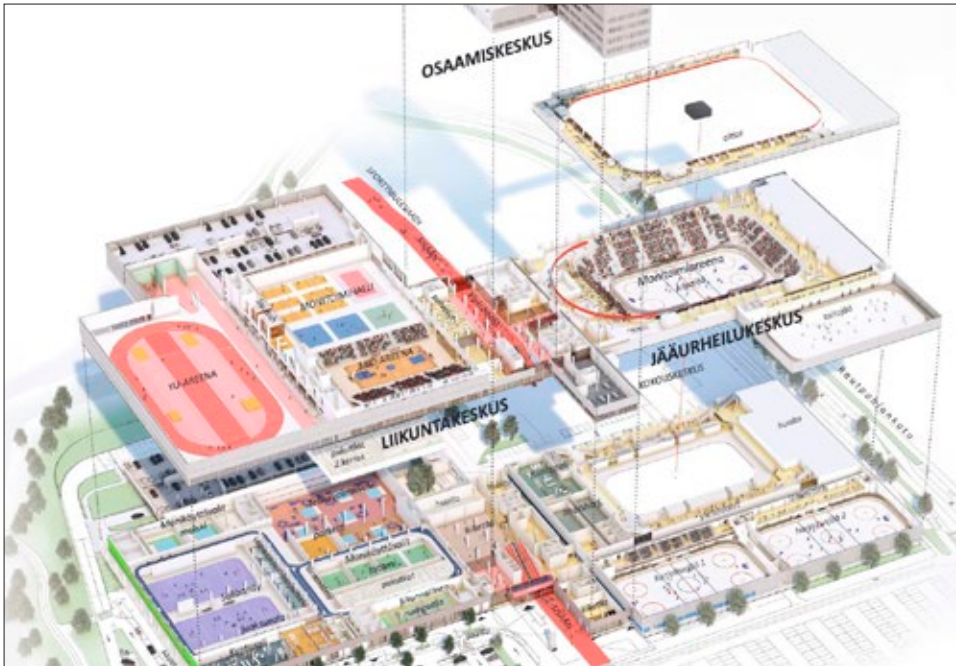
Yhteystiedot

www.normi.fi/opaste Myynti@normi.fi

Puhelin 010 423 2240

Vesimyllynkatu 2, 33310 Tampere

Uusi Hippos-visualisointi.

HSC-visualisointi-ilmakuva.

Liikuntapaikkarakentamisen uusi suunta - Tampereen Huippu-urheiluviikko kokosi suurhankkeet esittelyyn

Tampereella käytiin vilkasta keskustelua urheilun ja liikunnan ympärillä kesäkuun alussa, kun Vuokatista Tampereen Hakametsän halliin siirtynyt Huippu-urheiluviikko kokosi alan toimijoita, päättäjiä ja aiheista kiinnostuneita kolmen päivän ajaksi yhteen.

Tapahtuman jälkeen mm. liikuntapaikkarakentamisen näkökulmia kokosi yhteen Jyväskylän liikuntajohtaja **Anna-Leena Sahindal**, joka tiivistä keskiviikkoamun puheenvuoroja sosiaalisen median päivityksessään.

Hyvinvointia, vetovoimaa ja paikallistaloutta

Liikuntapaikkarakentamisesta puhuttaessa keskustelu kääntyy usein neliöihin, kustannuksiin ja käyttövuoroihin. Silti katse tuntuu liian kapealta.

Todellisuudessa liikuntapaikat eivät ole vain liikuntaa varten – ne rakentavat hyvinvointia, vetovoimaa ja paikallistaloutta.

Mutta osaammeko me oikeasti nähdä niiden koko potentiaalin? Ja uskallammeko investoida niihin niin, että hyödyt ulottuvat vuosikymmenten päähän – eivät vain tämän päivän tarpeisiin?

Liikuntapaikat ovat lähellä ja houkuttelevat liikkumaan

Suomalaisen liikuntapaikkarakentamisen yksi kiistaton vahvuus on saavutettavuus. Meillä liikuntapaikat ovat pääasiassa lähellä arkea – ja juuri se on hiljainen menestystekijä. Kun liikunta on lähellä, siitä tulee helpommin osa elämää.

Entä miten tunnistamme muuttuvat liikkumisen tavat – spon-taanin, omaehtoisen ja ajasta riippumattoman liikkumisen – ja vastaamme niihin ajoissa ja ennakoiden?

Tässä kohtaa nousee esiin myös kysymys laadusta – ei vain rakenteellisena, vaan kokemuksellisena. Hyvät ja hyvin suunnitellut liikuntapaikkaympäristöt houkuttelevat. Ne eivät ainoastaan mahdollista liikuntaa, vaan kutsuvat siihen. Ne voivat samalla houkutella tapahtumia ja matkailijoita, luoden alueelle merkittävää taloudellista arvoa. Mutta mistä ”hyvä” oikeastaan syntyy?

Onko se designia, toiminnallisuutta vai tunnelmaa? Rakennamme paikkoja, joissa halutaan viipyä ja viihtyä – vai paikkoja, joissa vain suoritetaan?

Monikäyttöisyys ja muunneltavuus keskiöön

Liikunnan olosuhteiden uudistuvissa konsepteissa korostuu ajatus monikäyttöisyydestä ja muunneltavuudesta. Tila ei ole enää yhden lajin valtakunta, vaan yhteinen alusta erilaisille toiminoille.

Mutta olemmeko valmiita luopumaan lajikeskeisestä ajattelusta? Miten suunnitteluprosesseihin tuodaan mukaan aidosti erilaiset käyttäjät – myös ne, jotka eivät vielä koe liikuntapaikkoja omikseen? Entä uskallammeko antaa tilaa myös epämuodolliselle, organisoidun liikunnan ulkopuolella tapahtuvalle liikumiselle?

Valtion liikuntaneuvoston kuvaamat liikunnan muutostekijät haastavat meitä katsomaan tulevaisuuteen uudella tavalla. Liikkuminen ei enää noudata samoja rakenteita kuin ennen – se on yksilöllisempää, pirstaleisempää ja usein vähemmän sidottua perinteisiin tiloihin. Mitä tämä tarkoittaa liikuntapaikkarakentamiselle pitkällä aikavälillä? Rakennamme joustavia ympäristöjä, jotka mukautuvat muutokseen – vai pysyviä rakenteita, jotka vanhenevat liian nopeasti?

Liikuntapaikat osaksi kestävää yhdyskuntarakennetta ja aluekehitystä

Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja puolestaan korostaa kokonaisvaltaista näkökulmaa: liikuntapaikat osana kestävää yhdyskuntarakennetta ja aluekehitystä. Silti käytännössä päätökset tehdään usein sektorikohtaisesti.

Voisimmeko ajatella liikuntapaikkoja entistä vahvemmin myös koulutuksen, hyvinvointipalveluiden, matkailun ja elinkeinoelämän yhteisinä investointeina? Ja ennen kaikkea – kenellä on vastuu tästä kokonaisuudesta?

Lopulta ehkä merkittävin kysymys liittyy siihen, miten hahmotamme koko ilmiön. Liikuntapaikkarakentaminen ei ole vain liikuttamista. Se ei ole vain huippu-urheilua. Se ei ole vain elinvoimaa. Se on kaikkea tätä – samanaikaisesti ja toisiinsa kietoutuneena.

Mutta teemmekö päätöksiä tämän ymmärryksen pohjalta, vai pilkkomme kokonaisuuden liian kapeisiin tavoitteisiin?

Ehkä tulevaisuuden tärkein taito ei ole rakentaminen itsessään, vaan kyky esittää oikeita kysymyksiä:

- Kenelle tämä paikka on – ja kenelle se ei ole?
- Millaista elämää se mahdollistaa ja mikä on sen lisäarvo?
- Miten se muuttuu ajan mukana?
- Ja ennen kaikkea: mitä jää tapahtumatta jos ajatlemme liian kapeasti?

Suurhankkeista 2020-luvun lopun ilmiö – Hippos ja Hakametsä Sport Campus

Monitoimiareenat ja urheilu- ja liikuntatilojen kokonaishankkeet nousevat esille korjausrakentamisen ohella liikuntapaikkarakentamisen trendeissä.

Suunnitelmissa yhdistyvät monikäyttöisyys ja mukautuvat tilat, ympärivuotisen ja ympärivuorokautisen käyttöasteen korostaminen, yksityisten ja julkisten toimijoiden yhteistyö sekä eri kohderyhmille tarkoitettua liikuntaa, urheilua ja kulttuuria palvelevat tilat.

Tampereen Huippu-urheiluviikolla esiteltiin laajoissa puheenvuoroissa Jyväskylään vuoden 2027 aikana nouseva Uusi Hippos sekä Tampereella rakennusvaiheen vuonna 2029 aloitettava hybridikortteli Hakametsä Sport Campus. ■

Uusi Hippos

Visio

Uusi Hippos ei ole vain rakennushanke, vaan kansallinen liikunnan, hyvinvoinnin, tutkimuksen, koulutuksen ja yritystoiminnan ekosysteemi, joka yhdistää osaamisen, ihmiset ja mahdollisuudet yhteen kansainvälisesti kilpailukyiseksi kokonaisuudeksi.

Sijainti

- Jyväskylän keskustan tuntumassa erinomaisesti saavutettava kokonaisuus Alvar Aallon suunnitteleman yliopistokampuksen vieressä

Keskeiset luvut

- 210 M€ investointi
- 110 000 m² kokonaisuus
- 65 000 m² uutta urheilu- ja tapahtumatilaa
- 4 miljoonaa käyntiä vuodessa
- 952 pysäköintipaikkaa
- 20 bussivuoroa tunnissa

Kokonaisuuden osat

- Monitoimiareena
- Liikuntakeskus
- Osaamiskeskus
- Hippos-parkki
- Lisäksi alueella pesäpallostadion ja vesiliikuntakeskus AaltoAlvari

Liikunta ja urheilu

- Yli 20 urheilulajin harjoitus- ja kilpailuympäristö
- Muunneltavat tilat eri lajien tarpeisiin
- Huippu-urheilun valmennus-, tutkimus- ja testausympäristö
- Suomen johtavaa urheilu-osaamista saman katon alla

Osaaminen ja innovaatiot

- Yritysten, tutkijoiden, opiskelijoiden ja urheilijoiden yhteinen ekosysteemi
- Kasvuyrityksille ja startupeille suunnattu osaamiskeskus
- Tavoitteena innovaatioiden, liiketoiminnan sekä hyvinvointi- ja terveysteknologian kehittäminen

Koulutus ja tutkimus

- Yhteistyö Jyväskylän yliopiston, JAMKin, KIHU:n, Likesin ja Hipposkeskuksen kanssa
- Yli 200 liikuntatieteellistä asiantuntijaa valmistuu vuosittain
- 425 yritystä mukana ekosysteemitöinnässä (2023–2025)
- 350 huippu-urheilijaa testattu viimeisen viiden vuoden aikana

Tapahtumat

- Monipuolinen tapahtumakeskus urheilulle, kulttuurille ja yritystapahtumille
- Joustavat tilat suurille yleisö- ja yritystapahtumille

Aikataulu

- Rakennukset valmistuvat vaiheittain vuosina 2027

Lähde: Ville Niskakankaan esitys Tampereen Huippu-urheiluviikolla 3.6.2026.

Hakametsä Sport Campus

Mikä?

Tampereelle rakentuva liikunnan, urheilun, koulutuksen, tapahtumien, asumisen ja yritystoiminnan monikäyttöinen ja korkean käyttöasteen omaava kampusalue, joka uudistaa historiallisen Hakametsän alueen kokonaisuudessaan.

Sport Campuksen osat

Hakajäät

- Hakametsän jäähallin perusparannus noin 3 000 katsojan monitoimiareenaksi
- Yhteensä 4 jääkenttää, joista yksi esteetön
- Oheisharjoittelu-, liike- ja toimitiloja
- Noin 3 000 m² liiketilaa

Hybridikortteli

- 5 sisäliikuntakenttää
- Pääareena jopa 2 500 katsojalle
- Ravintola-, kahvila-, VIP- ja aitiotilat
- Lukio ja koulutuksen yhteiskäyttötilat
- Liiketiloja, opiskelija- ja lyhytaikaismajoitusta
- 400 autopaikan pysäköintirakennus

Toimintamalli

Hakametsä Sport Campus ei ole pelkkä rakennushanke, vaan toimintamalli, jonka tavoitteena on ratkaista samanaikaisesti:

- urheilu- ja liikuntaolosuhteet
- käyttöastehaasteet
- operointi
- hankkeen taloudellinen kestävyys

Hanke perustuu julkisen ja yksityisen sektorin vahvaan yhteistyöhön.

Viisi keskeistä mekanismia

1. Yhteinen konsepti – käyttö, talous ja toimijat mukana suunnittelussa alusta lähtien.
2. Yhteiskäyttö – samat tilat palvelevat kouluja, seuroja, tapahtumia ja yksityisiä käyttäjiä.
3. Keskitetty operointi – yksi toimija vastaa tiloista, tapahtumista, markkinoinnista ja kehittämisestä.
4. Monikanavainen tulopohja – vuokrat, tapahtumat, kumppanuudet ja kaupallinen toiminta.
5. Sopimusohjattu kapasiteetin käyttö – kaupungin tarpeet turvataan ja vapaa kapasiteetti myydään tehokkaasti.

Aikataulu

- 2020–2023: konseptikilpailusta asemakaavaan
- 2029–2031: Hybridikortteli, uusi lukio ja jäähallikokonaisuus valmistuvat
- 2035: koko alue valmis myös asumisen osalta

Lähde: Markus Joonaksen esitys Tampereen Huippu-urheiluviikolla 3.6.2026.

Reitti hukassa? Hyvä opastus ratkaisee

Auto on jo parkissa, mutta reittiä ei näy missään. Opastuksen merkityksen huomaa usein vasta silloin, kun se ei toimi. Epäselvä lähtöpiste, puuttuva viitta tai vaikeasti tulkittava kartta aiheuttavat epävarmuutta jo ennen kuin liikkuja ehtii reitille. Hyvin suunniteltu opastus tekee liikkumisesta sujuvaa ja turvallista kaikille.

Teksti: Mari Lohisalo
Kuvat: Normiopaste / Lasse Tillanen

Normiopasteen myyntipäällikkö Lasse Tillanen kertoo, että hyvä käyttäjäkokemus alkaa jo ennen kuin on edes päästy ulkoilureitille. Hän on erilaisia reittejä kiertäessään huomannut, että usein ensimmäinen haaste on löytää lähtöpaikalle.

- Siihen pitäisi kiinnittää jonkin verran nykyistä enemmän huomiota. Reitien pysäköintialueelle on yleensä osoite ja se löytyy helposti, mutta sieltä voi olla vielä matkaa lähtöpisteelle. Opastus tarvitaan

heti parkkialueelta, jotta ei tarvitse arvaila, mihin suuntaan autolta pitäisi lähteä, Tillanen sanoo.

Opasteiden suunnittelussa huomio myös satunnaisiin vierailijoihin

Liikuntapaikoilla on monenlaisia käyttäjiä, eivätkä kaikki tunne reittiä ennakolta. Siksi opastusta kannattaa suunnitella erityisesti vierailijoiden näkökulmasta.

- Jos reitillä käy paljon vierailijoita tai matkailijoita, varoitusten merkitys kasvaa. Käyttäjä ei välttämättä tunne maas-

toa tai tiedä, mitä seuraavan mutkan takana on vastassa, Tillanen toteaa.

Hän neuvoo sijoittamaan opasteen reitillä niin, että sitä ei voi olla huomaamatta. Suunnitteluvaiheessa kannattaa siis miettiä, mistä suunnasta liikkuja tulee paikalle ja missä kohtaa hän ehtii havaita opasteen.

Tillanen on itse törmännyt pyöräilyreitillä tilanteeseen, jossa risteys opaste jäi huomaamatta.

- Opaste oli reitin suuntaisesti, enkä huomannut sitä. Ajoin ohi ja 12 kilometriä ylimääräistä.

Selkeät opasteet heti parkkipaikalla auttavat liikkujan oikeaan suuntaan.

Varoituskyllti tarvitaan, kun reitin näkyvyys eteenpäin on huono.

Tillanen muistuttaa, että turvallisuuden kannalta yksi tärkeimmistä tavoitteista on yksinkertainen: liikkujan pitäisi koko ajan tietää, missä hän on ja mihin hänen kuuluu seuraavaksi mennä.

- Hyvä opastus tuo turvallisen ja varman tunteen liikkumiseen. Kun opasteet ovat kunnossa, käyttäjä voi luottaa siihen, että hän löytää perille eksymättä.

Tunnista vaaranpaikat jo suunnittelussa

Opastus on osa liikuntapaikan suunnittelua, ja se kannattaa huomioida jo varhaisessa vaiheessa. Jälkikäteen lisätyt opasteet voivat ratkaista yksittäisiä ongelmia, mutta parhaimmillaan opastus muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden koko alueella.

Opasteiden sijoittelussa on tärkeää huomioida esimerkiksi reitin risteyskohdat tai paikat, joissa ympäristöön liittyy riskejä.

- Sellaiset paikat, joissa liikkuja joutuu miettimään oikeaa suuntaa, ovat todell

la tärkeitä. Samoin erilaiset vaaranpaikat pitäisi tunnistaa jo suunnitteluvaiheessa, kuten tiukat mutkat, jyrkät laskut ja tienlytykset, sanoo Tillanen.

Opastus liittyy myös reitinpitäjän turvallisuusvastuisiin. Ulkoilureitit ovat kuttajapalveluita, joista ei saa aiheutua haittaa liikkujan turvallisuudelle tai omaisuudelle.

- Kunta pääsee pienemmillä kuluilla, jos opasteilla on varoitettu näkyvästi esimerkiksi sepelistä hiihtoladulla.

Reitin käyttäjien lisäksi alueella liikkuvat huoltokalusto, kunnossapidon työntekijät ja esimerkiksi latukoneet, joiden työskentelyä opasteet eivät saa haitata.

- Esimerkiksi latukoneen täytyy päästä kulkemaan sujuvasti. Opasteiden sijoittelussa pitää huomioida myös kunnossapito ja muu alueen käyttö.

Näkyvyys ratkaisee myös hämärässä

Tillasen mukaan turvallisuus huomioidaan aina myös opasteiden teknisissä ratkaisuissa. Esimerkiksi heijastavat mate

riaalit ovat yleistyneet ulkoiluopasteissa, koska niiden ansiosta opasteet havaitaan myös hämärässä.

- Kävelijöillä ja pyöräilijöillä on usein erilaisia valoja käytössä, jolloin opasteen heijastava pinta auttaa huomaamaan sen jo kauempaa pimeään aikaan.

Pieni, mutta toisinaan merkityksellinen yksityiskohta on valmistaa viitat kaksipuoleisina.

- Jos joku sattuu esimerkiksi eksymään reitin ulkopuolelle ja näyttää valoa opasteen suuntaan, sen pienikin heijastus auttaa takaisin reitille.

Selkeys tärkeämpää kuin määrä

Opasteiden selkeys on tärkeämpää kuin niiden määrä, ja liika tieto saattaa vaikeuttaa olennaisen tiedon hahmottamista. Esimerkiksi karttaopasteet Tillanen neuvoo pitämään selkeinä ja erottamaan eri tiedot toisistaan.

Hänen mukaansa ei kannata sulloa liikaa asioita samaan karttaan, siitä tulee silloin sekava ja yksityiskohtien huomioimi

Erilliset suunta- ja karttaopasteet selkeyttävät kokonaisuutta.

nen muuttuu haastavaksi.

- Jos on paljon esitettävää tietoa, suosittelisin tekemään niille omat opasteet. Voisi olla esimerkiksi erillinen suuntaopaste ja karttaopaste sekä tarvittaessa tietotaulu.

Oikeat opasteet oikeissa paikoissa

Epäselvä reitti tai tärkeästä kohdasta puuttuva viitta herättävät liikkujassa epävarmuutta. Ajantasaiset ja helposti havaittavat opasteet puolestaan viestivät käyttäjälle, että ympäristö on suunniteltu ja siitä pidetään huolta.

- Kun opasteet ovat kunnossa ja siistejä, näkee heti, että reittiä ylläpidetään, Tillanen toteaa.

Parhaimmillaan opastus jää käyttäjältä lähes huomaamatta. Reitti löytyy ilman epärointiä, risteyksissä ei tarvitse pysähtyä arpomaan suuntaa, ja mahdolliset vaaranpaikat on merkitty selkeästi.

Silloin liikkuja voi keskittyä siihen, minkä vuoksi hän on tullut paikalle: liikkumaan, ulkoilemaan ja nauttimaan luonnosta. ■

Vinkit toimivan opastuksen suunnitteluun

• Huomioi vierailijat

Paikalliset tuntevat reitit, matkailijat ja satunnaiset liikkujat eivät tunne.

• Liika informaatio heikentää opastusta

Selkeys parantaa tiedon havaitsemista ja omaksumista.

• Erotta kartta, suuntaopasteet ja ohjeistus toisistaan

Tieto löytyy nopeammin, kun asiat ovat omilla tauluissaan.

• Opasteen sijainti on yhtä tärkeä kuin sen sisältö

Huonosti sijoitettu opaste voi jäädä kokonaan huomaamatta.

• Huomioi kunnossapito jo suunnitteluvaiheessa

Opaste ei saa haitata esimerkiksi latukoneen tai huoltokaluston liikkumista.

• Ei liikaa opasteita, mutta riittävästi

Hyvä opastus ei tarkoita mahdollisimman paljon opasteita, vaan oikeita opasteita oikeissa paikoissa.

SLA: jäsenrekisteri on siirtynyt Suomisport-palveluun

SLA:n jäsenrekisteri siirtyi Suomisport-palveluun osana yhdistyksen jäsenpalveluiden uudistamista. Uuteen järjestelmään siirtyminen edellyttää myös nykyisiltä jäseniltä rekisteröitymistä uuteen järjestelmään. Uusi järjestelmä helpottaa jäsenyyden hallintaa, yhteystietojen päivittämistä ja jäsenmaksujen hoitamista. Jäsenyyden ja jäsenetujen jatkuvuuden varmistamiseksi jäsenten tulee liittyä Suomisportiin kuluvan vuoden aikana.

SLA uudisti jäsenrekisterinsä siirtämällä jäsenhallinnan Suomen Olympiakomitean ylläpitämään Suomisport-palveluun. Uudistuksen tavoitteena on kehittää jäsenpalveluita, helpottaa jäsenten omien tietojen hallintaa sekä sujuvoittaa jäsenmaksujen käsittelyä.

Muutos koskee kaikkia SLA:n jäseniä. Henkilöjäsenten tulee kirjautua uuteen jäsenrekisteriin kuluvan vuoden aikana, jotta jäsenyys ja siihen liittyvät edut jatkuvat myös vuonna 2027. Myös yhteisöjäsenorganisaatioiden työntekijät voivat liittyä jäsenrekisteriin ja päästä SLA:n jäsenetujen piiriin.

Suomisportin käyttö perustuu henkilökohtaiseen Sporttitiliin. Mikäli jäsenellä on jo ennestään Sporttitili esimerkiksi urheiluseuran tai muun järjestön toiminnan kautta, samaa tiliä käytetään myös SLA:n jäsenyyden hallintaan.

Jäsenrekisteriuudistus on merkittävä askel kohti nykyaikaisempia ja sujuvampia jäsenpalveluita. Suomisportissa jäsenet voivat päivittää omia tietojaan helposti itse, mikä auttaa pitämään jäsenrekisterin ajan tasalla ja varmistaa, että yhdistyksen viestintä sekä jäsenedut tavoittavat jäsenet myös tulevaisuudessa. SLA kannustaa jäseniään liittymään uuteen järjestelmään hyvissä ajoin, jotta jäsenyys jatkuu keskeytyksettä.

Mitä henkilöjäsenen tulee tehdä?

Kaikkien SLA:n nykyisten henkilöjäsenten tulee liittyä Suomisport-rekisteriin jäsenyyden jatkamiseksi.

Henkilöjäseneksi liittyminen tapahtuu Suomisportissa SLA:n liittymislinkin kautta, joka on toimitettu kaikille henkilöjäsenille sähköpostitse ja löytyy myös SLA:n verkkosivuilta (www.sla-ry.fi)

1. Kirjautu Suomisportiin olemassa olevalla Sporttitililläsi tai luo uusi tili.

2. Valitse "Hae jäsenyyttä" ja täytä liittymislomakkeella pyydytetyt tiedot (valitse jä-

senluokka: perusjäsen, opiskelija, eläkeläinen, ainais- tai kunniajäsen)

3. Lähetä hakemus ja odota sähköpostitse saapuvaa vahvistusta jäsenyyden hyväksymisestä.

Mitä yhteisöjäsenen tulee tehdä?

Yhteisöjäsenten työntekijät pääsevät jatkossa SLA:n jäsenetujen piiriin rekisteröitymällä jäseniksi Suomisportin kautta.

Yhteisöjäsenorganisaatioiden työntekijöiden käyttöön tarkoitettu liittymislinkki on lähetetty organisaatioiden yhteyshenkilöille, jotka jakavat sen edelleen henkilöstölle.

Liittymisprosessi tapahtuu samalla tavalla kuin henkilöjäsenillä: kirjautumalla Sporttitilille ja täyttämällä jäsenhakemus.

Mikäli organisaationne ei ole saanut liittymislinkkiä, olettehan yhteydessä SLA:n toimistoon.

Henkilöjäsenten jäsenmaksut jatkossa Suomisportin kautta

Vuodesta 2027 alkaen kaikkien henkilöjäsenten jäsenmaksut laskutetaan Suomisportin kautta. Maksun voi kätevästi maksaa oman Sporttitilin kautta verkko-, kortti- tai mobiilimaksuna. Näin laskuja ei enää

tarvitse etsiä sähköposteista.

Mikäli vuoden 2026 jäsenmaksu on vielä maksamatta, myös tämä maksu siirtyy hoidettavaksi Suomisport-järjestelmään.

Yhteisöjäsenmaksujen laskutukseen ei tule muutoksia.

Ajantasaiset tiedot hyödyttävät kaikkia

Yksi uudistuksen tärkeimmistä tavoitteista on jäsenrekisterin tietojen ajantasaisuus. Suomisportissa jäsenet voivat itse päivittää yhteystietonsa ja muut perustietonsa omassa profiilissaan, ilman erillistä ilmoitusta yhdistykselle. Osoitteenmuutokset päivittyvät järjestelmään automaattisesti väestötietorekisteristä.

Ajantasainen jäsenrekisteri auttaa SLA:ta viestimään tehokkaammin jäsenilleen sekä kehittämään jäsenpalveluja vastaamaan entistä paremmin jäsenistön tarpeita.

Kysy tarvittaessa lisätietoja

SLA tukee jäseniään muutoksen aikana ja vastaa mielellään kaikkiin jäsenrekisteriuudistukseen liittyviin kysymyksiin. Lisätietoja saa ottamalla yhteyttä yhdistyksen toimistoon sähköpostitse osoitteeseen toimisto@sla-ry.fi ■

Esittelyssä SLAn hallituksen uudet jäsenet

Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry täydensi hallitustaan vuosikokouksessa 4.6.2026 kahdella kokeneella liikunnan ammattilaisella. Uusina jäseninä hallitukseen tulivat nimetyiksi **Ilja Venäläinen** Kuopiosta ja **Hanna Murotie** Pirkkalasta.

Hanna Murotie

"Arjessa minua innostaa erityisesti se, kun asiat nytkähtävät eteenpäin yhdessä tekemällä – pieni oivallus tai onnistuminen voi kantaa pitkälle. Toisaalta osaan myös nauttia hetkistä, kun vauhti hetkeksi rauhoittuu ja asiat rullaavat."

Kerro taustastasi?

Työskentelen Tampereen kaupungilla liikuntapäällikkönä. Siirryin tehtävään Nokialta kesällä 2025, ja arki on alusta asti ollut innostavaa – tekemisen meininki näkyy vahvasti niin organisaatiossa kuin kaupunkilaisten liikuntapalveluissa. Olen paljasjalkainen tamperelainen, joka asuu nykyisin Pirkkalan puolella.

Parasta vapaa-ajassasi?

Vapaa-ajassa parasta on sen monipuoli-

suus, ei juuri koskaan tylsää hetkeä. Ohjaan ryhmäliikuntaa, harrastan crossfittä, nautin ulkoilusta ja metsälenkeistä koiran kanssa ja elän aktiivisesti eri rooleissa mukana lasten harrastusarjessa. Vapaa-ajalla saan olla mukana seuraamassa liikunta-alan arkea ihan ruohonjuuritasolla vastapainona työlle, missä vaikutamme usein laajasti ja väestötasolla.

Mainitse kolme tärkeää pointtia SLAn työssä?

1) Osaaminen ja ennakointi: vahvistamme alan osaamista ja suuntaamme sitä ajoissa vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin.

2) Yhdessä tekeminen: vaikuttavuus syntyy verkostoissa ja yhteistyössä.

3) Vaikuttavuus: teemme liikunnan edistämisen ja olosuhdetyön merkityksen näkyväksi päätöksenteossa ja arjessa.

Ilja Venäläinen

"On kunnia päästä edistämään tärkeitä asioita uudessa roolissa. Nähdään SLA:n tapahtumissa ja ollaan yhteyksissä."

Kerro taustastasi?

Koti on Kuopiossa ja työ kaupungin liikuntapalvelusuunnittelijana. Työnkuvan kuuluu liikuntaolosuhteisiin liittyvät asiat, kuten rakennushankkeet, hankinnat, tiedolla johtaminen ja tuotteistukset sekä yleisemmät arkeen liittyvät asiat. Lisäksi pyrin olemaan aktiivinen viestinnässä myös omalla nimelläni esim. somessa.

Parasta vapaa-ajassasi?

Perhe menee vapaa-ajalla ykköseksi. Liikumaan pyrin mahdollisimman aktiivisesti lenkkeillen ja jalkapallon parissa. Välillä työ ja vapaa-aika menevät kivas- ti sekaisin, kun ne liittyvät osin samoihin asioihin. Moni alalla toimiva varmaan tunnistaa tämän yhtälön.

Mainitse kolme tärkeää pointtia SLAn työssä?

SLAn rooli valtakunnallisena liikuntaolosuhteiden, osaamisen ja liikunnan merkityksen esille tuovana sekä näiden etuna ja valvovana tahona on erittäin tärkeää. Mitä enemmän meitä on, sitä paremmin äänemme kuuluu ja sitä paremmin asiat ovat. ■

Ehdota vuoden 2026 liikuntapaikkamestaria

- Lappset ja SLA palkitsevat yhden mestarin jälleen syksyllä

Kun ulkokuntosali on kunnossa, ulkoilureitti hoidettu ja jäähalli auki ajoissa, harva pysähtyy miettimään, kenen ansiosta se kaikki on mahdollista. Liikuntapaikkamestarit toimivat kullissien takana, mutta heidän työnsä vaikutukset näkyvät suoraan suomalaisten arjessa ja hyvinvoinnissa. Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry (SLA) ja Lappset Group Oy etsivät jälleen tätä alan hiljaista sankaria.

Teksti: Jutta Lepomäki

Julkiset liikuntapaikat ovat hyvinvoinnin perusta. Lähipuiston kuntoiluvälineet tai valaistu juoksupolku talven pimeydessä eivät ole itsestäänselvyyksiä. Ne ovat valintoja ja investointeja, joilla on suora yhteys ihmisten fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Liikuntapaikka on siis paljon enemmän kuin betonipinta tai metallinen laite. Parhaimmillaan se on paikka, jossa perhe viettää yhteistä aikaa, ikääntyvä henkilö löytää toimintakykyä ylläpitävää arkiliikuntaa, ja nuori urheilija saa ensimmäiset kokemuksensa urheilun ilosta.

Tunnustuspalkinnolla halutaan edistää moniammatillisen työn arvostusta

Lappset Group Oy haluaa tunnustuspalkinnolla nostaa liikunta-alueiden olosuhteista vastaavien liikuntapaikkamestareiden monipuolisen ammatillisen työn arvostusta ja vahvistaa heidän merkitystään liikuntaympäristöjen toiminnan ylläpitäjinä sekä kehittäjinä.

Liikuntapaikkamestari on se henkilö, joka pitää tämän kokonaisuuden kasassa. He vastaavat liikunta-alueiden kehittämisestä, ylläpidosta ja käytännön toteutuksesta niin arkkikuntoilijan kuin kilpaurheilijankin näkökulmasta. Työ vaatii teknistä osaamista, hyviä ihmissuhdetaitoja ja kykyä toimia hallinnollisten rajojen yli.

Lappset Group Oy:n kotimaan myyntijohtaja **Jarno Virkki** toteaa, että liikunnan edistäminen on aina ollut Lappsetille oikea sydämen asia.

- Siksi on luontevaa, että haluamme nostaa esiin ne ammattilaiset, jotka päivittäin rakentavat parempia liikuntaympäristöjä ihmisille, Virkki korostaa.

Tunnustus jaetaan jälleen syksyllä 2026

Tunnustuspalkinto voidaan myöntää liikuntapaikkamestarikoulutuksen käyneelle henkilölle, joka toimii aktiivisesti liikuntaympäristöjen kehittäjänä.

Valinnassa korostuvat erityisesti yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot eri sidosryhmien kanssa, ratkaisukeskeinen asenne haastavissa tilanteissa sekä kyky toimia hallinnolliset rajat ylittäen. Lisäksi huomioidaan sekä kuntoilijoiden että kilpaurheilijoiden tarpeet liikunta-alueiden kehittämisessä, samoin kuin työyhteisön hyvinvointi ja liikkumista edistävä toiminta.

SLA ry:n toiminnanjohtaja **Mika Kulmala** toteaa, että Lappsetin rooli kyseisen tunnustuspalkinnon kumppanitoteuttaja-

na on todella merkittävä.

- On hienoa, että Lappsetissa koetaan yhteinen tekeminen tällä tavalla tärkeäksi. Asia on tärkeä myös SLA-yhteisöllemme, ja toivommeakin runsaasti erinomaisia kandidaatteja ehdolle palkinnon saajaksi, summaa toiminnanjohtaja Kulmala.

Ehdota tunnustusta ansaitsevaa ammattilaista

Vuoden liikuntapaikkamestarin haku on auki elokuun 2026 loppuun asti. Tunnustuksen saaja julkistetaan lokakuussa SLA:n olosuhdeseminaarin yhteydessä Joensuussa.

Jos siis tunnet henkilön, joka tekee arvokasta työtä liikuntaympäristöjen eteen omissa kunnassasi tai kaupungissasi, ilmianna hänet ja anna hänen työnsä tul-

la näkyväksi. Kriteeristöön voi tutustua www.lappset.com/fi-FI/artikkeli/vuoden-liikuntapaikkamestari -sivulla ja jättää oman ehdotuksensa linkin kautta.

Vuoden liikuntapaikkamestari -tunnustuksen ja 1 500 euron tunnustuspalkinnon saajan valitsee 6-henkinen raati, johon kuuluvat SLA ry:n hallituksen jäsen **Jere Sinkkonen**, Itä-Suomen liikuntaopisto, SLA ry:n toiminnanjohtaja ja samalla palkintolautakunnan sihteerinä toimiva **Mika Kulmala**, Lappset Group Oy:n **Jarno Virkki**, **Jarmo Luuri**, Kuortaneen urheiluo-
pisto ja **Mika Nurminen**, Suomen urheiluo-
pisto Vierumäki.

Tunnustuspalkinnon on perustanut Lappset Group Oy, ja se järjestetään yhteistyössä Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry:n kanssa. Palkinto on osa Lappset Group Oy:n yhteiskunnallista vastuuta. ■

Olosuhdeseminaarin ilmoittautuminen on avattu
Lue lisää takasivulta tai sla-ry.fi

SLA OLOSUHDESEMINAARI
JOENSUU 7.-8.10.2026

Liikunnan ammattilaisten juhlapäivä on 26.9.2026

- Kiitos olosuhdetyöstä -päivä jatkaa pitkää perinnettä

Euroopan urheiluviikkoa vietetään syyskuussa jo 12. kerran. #BeActive-tunnuksella varustetulla viikolla mukana tempauksissa on myös Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry, joka nostaa esille olosuhdetyötä tekevät liikunnan ammattilaiset. Kiitos olosuhdetyöstä -teemapäivää vietetään lauantaina 26. syyskuuta.

Euroopan urheiluviikko (European week of Sport EWoS) on Euroopan komission aloite urheilun ja liikunnan edistämiseksi kaikkialla Euroopassa. Sen tavoite on innostaa eurooppalaisia fyysiseen aktiivisuuteen ja liikku-
maan omassa arjessaan enemmän. Teemaviikkoa viete-
tään ympäri Eurooppaa vuosittain 23.–30. syyskuuta.

Urheilu ja liikunta edistävät merkittävästi Euroopan kansalaisten hyvinvointia. Liikunnan määrä on kuitenkin nykyisin jäänyt entiselle tasolle, ja joissakin mais-
sa se on jopa laskenut. Urheilu on keino korostaa myös
suvaitsevaisuuden sanomaa, lujittaa solidaarisuutta ja
edistää sosiaalista osallisuutta.

Laadukkaat olosuhteet avainasemassa

Euroopan urheiluviikon tarkoituksena on kehittää uut-
ta toimintaa ja hyödyntää myös aikaisempia menestys-
sekkäitä aloitteita aina paikallistasosta eurooppalaisel-
le tasolle asti.

SLA virittää jälleen oman kampanjansa kuumimmilleen lauantaina 26.9. Kiitos olosuhdetyöstä -päivänä SLA ha-
luu nostaa esiin liikunnan olosuhdetyön merkitystä
kiittämällä liikunnan olosuhteista vastaavia henkilöitä.

Suomessa on noin 39 000 liikuntapaikkaa, ja teemapäi-
vänä huomioidaan näiden olosuhteiden suunnittelijoita,

tekijöitä ja ylläpitäjiä. Suomi on lisäksi ainoa maa maa-
ilmassa, jossa on alan ammattitutkinto.

Euroopan urheiluviikon teemapäivät

- Ke 23.9. Euroopan urheiluviikon avaus
- To 24.9. Mielen hyvinvointi, MIELI ry
- Pe 25.9. Valmentajan päivä sekä yhdenvertaisuuden ja turvallisen toimintaympäristön merkitys urheilussa
- La 26.9. Kiitos olosuhdetyöstä -päivä, SLA ry, European School Sport Day, LIITO ry
- Su 27.9. Liikunnan mahdollisuuksia haavoittuvimmassa sosioekonomisessa asemassa oleville, SURE-projekti, FSI
- Ti 29.9. Seurapaitapäivä, Suomen Olympiakomitea

Suomessa #BeActive - Euroopan urheiluviikkoa koordi-
noi Opetushallitus.

Kirsi Alastalo

Kirjoittaja on Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry:n hallituksen jäsen, joka toimii liikuntasuunnittelijana Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

NUOLI

Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry

Potilasliikunta – suunnittelun, onnistumisen, epäonnistumisen ja luovuuden kombinaatio

Vuonna 2014 minulle tuli mahdollisuus vaihtaa 56-vuotiaana työtä ja työpaikkaa lähes 30 vuoden kuntatyön jälkeen. Siirryin hyvinvointikuntayhtymän kuntoutusyksikköön liikuntasuunnittelijaksi ja pääsin mukaan seuraamaan ja tekemään yhteistyötä hoitoalan ammattilaisten kanssa.

Minulla oli unelma tehdä jokaisesti tyypin-2-diabeetikosta terve ja saada yli-painoiset laihdumaan liikunnan ja ruokavalion tuella.

Muutamassa viikossa se unelma lensi roskiin. Tilalle tuli se todellinen työ saada monenlaiset ja - kuntoiset potilaat liikumaan omien edellytystensä mukaan. Tavoitteena kunkin potilaan kohdalla oli edistää edes jotakin asiaa, mikä tukisi hänen toimintakykyään ja /tai painonhallintaa. Se jokin asia saattoi olla niinkin taval- linen kuin kunnon aamiainen.

Räätälöityä liikuntaa potilaille hoidon eri vaiheissa

Potilasliikunta ei ole soveltavaa liikuntaa sellaisena kuin se yleensä ymmärretään. Se on kokonaan tai osin räätälöityä liikuntaa potilaalle hoitojen aikana, niitä odottaessa tai niiden päättymisen jälkeen.

Tukena työssäni oli Inbody270, joka saatiin yksityisellä rahoituksella.

Pääsin kolmen vuoden ajan tekemään työtä Parkinson-ryhmän kanssa, jossa jokaisella oli omat rajoitteensa ja omat viikko-ohjelmansa. Osalla oli myös lääkityksen vuoksi tiukka ruokarytmi, jossa lääk- keet ja proteiinit eivät saanet kohdata, koska proteiini heikentää lääkityksen vaikutusta. Lääkitystä oli 3-4 kertaa vuorokaudessa.

Muuttuvat oireet edellyttivät muutoksia lihaskunto- ja muissa liikuntaohjelmissa, samoin liikunnan mukana tullut toimintakyvyn paraneminen. Kahden kuukauden välein tein inbodymittauksen. Mittaustuloksissa todettujen muutosten mukaisesti ohjelmia ja yleistä aktiivisuutta muutettiin ja myös lisättiin.

Saavutettuja myönteisiä tuloksia häm- mästelivät sekä potilaat itse että heitä hoi-

taneet lääkärit. Suurin ihmetyksen aihe oli jopa yli 80-vuotiaalla tapahtunut lihas- massamäärän kasvu.

Haasteena potilaiden mukavuudenhalu

Minulta työ vaati ryhmätoimintaa, val- vontaa, pomotusta, yhteydenottoja ja kes- kusteluja, sillä sairaus itsessään voi aiheut- taa myös mielialamuutoksia, joista ikävin on mukavuudenhalu. Se kun iskee, ei teh- dä mitään. Se vie sitten nopeasti jopa pyö- rätuoliin.

Sain asiakkaakseni myös dialyysipo- tilaan. Maksa- ja munuaisliitosta saimme paljon lisätietoa eri elitarvikkeiden ener- giamääristä sekä sallituista ja vältettävistä elintarvikkeista.

Kotidialyysi oli kolme kertaa viikossa, niinä päivinä ei ollut liikunnallisia akti- viteetteja. Välipäivinä painon mukainen sal- littu proteiinimäärä nautitiin joko kahdes- sa tai kolmessa osassa riippuen liikunnan määrästä, laadusta ja ajankohdasta. Ruo- kavalioon lisättiin runsaasti sallittuja kas- viksia.

Kahden vuoden aikana painoa tippui 20 kiloa pois, lihasmassamäärä kasvoi ja paikka elinsiirtojonossa tuli palkkana. Puoli vuotta myöhemmin hän sai munuai- sensa. Ihan uran paras palkinto.

Asiakkaaseni sain myös psykiatrian po- tilaita. Haasteellisia ihmisiä, mutta yllättä- vän motivoituneita ja hauskoja.

Liikunnasta hyötyvät potilaat ja liikuttajat eivät kohtaa

Ennen viime syksynä tapahtunutta eläk- keelle jäämistä ehdin 11,5 vuoden aika- na tehdä töitä todella monenlaisten poti- laiden kanssa. Ainoa potilasryhmä, jon-

Potilasliikunta on kokonaan tai osin räätälöityä liikuntaa potilaalle hoitojen aikana, niitä odotettaessa tai hoitojen päättymisen jälkeen.

ka kanssa en ehtinyt tehdä oikeastaan mitään, olivat syöpäpotilaat ja heidän hoi- donaikainen liikuttamisensa.

Syöpäpotioiden käypähoitosuosituksia ollaan muuttamassa niin, että liikunta on tulososaaksi hoitoa. On jo olemassa tutkimustuloksia, joiden mukaan liikun- ta hoidon aikana tai hoitajaksojen välillä edistää syöpäsolujen tuhoutumista.

Tässä ajassa, jolloin sotepalveluja raja- taan, supistetaan, siirretään ja myös lope- tetaan, potilaat on jätetty aika lailla yksin terveysonegelmiensa kanssa, tai sitten an- netaan ohje hakea netistä. Kirurgisten toi- menpiteiden jälkeen tulee nopea kotiutus, diagnoosi etenevästä sairaudesta on usein shokki. Tietoa on, se vaan ei ole yksilöl-

listä. Opin senkin, että kun diagnoosi an- netaan, potilas ei välttämättä tiedä mitään siitä, miten auttaisi itse itseään.

Liikutin työssäni myös useita spinaali- tenoosi-potilaita, jokaisella oli eri ohjelma, jotka laadittiin: ei kellon tai päivän - vaan kipujen mukaan.

Kirjoitan tämän puheenvuoron sen vuoksi, että tämä maa on täynnä osaa- via liikunnan ammattilaisia ja tämä maa on täynnä potentiaalisia potilaita, jotka hyötyisivät valtavasti siitä, että joku kul- kee rinnalla, vahtii, valvoo, miettii, testaa ja etsii tietoa, jota soveltaa näillä potilail- la ja joilla on myös rohkeutta ottaa haas- teita vastaan.

Valitettavasti nämä potilaat ja liikun-

nan ammattilaiset eivät kohtaa, se on on- gelma. Se vaatisi alan ammattilaisten suo- ranaista ryntäystä sairaaloihin ja terveys- keskuksiin, sillä vain uneksija uskoo, että potilaita lähetettäisiin niistä liikunta-alan ammattilaisten käsiin.

Työ potilaiden kanssa ottaa paljon, mutta se antaa enemmän. Se on iloa onnis- tumisesta, joskus surua potilaan menehty- misestä, mutta silti se ennen kaikkea haas- taa liikunnan ammattilaisen ammattitai- don ja rohkeuden kokeilla.

Innostunut liikuttaja onnistuu toisi- naan saamaan aikaan innostuneen poti- laaan. Olen erittäin iloinen siitä, että mi- nulla oli mahdollisuus tehdä tuollaista työtä. ■

Suomen Liikunnan Ammattilaiset SLA ry • www.sla-ry.fi

SLA ry:n HALLITUS 2026

PUHEENJOHTAJISTO

Aleksi Nyström, pj, liikuntajohtaja (2025–2027) 3. kausi
aleksi.nystrom(at)lahti.fi

Jere Sinkkonen, 1. vpj, liikuntapaikka-alan koulutusten vastaava opettaja (2025–2027) 3. kausi
jere.sinkkonen(at)islo.fi

Ilja Venäläinen, 2. vpj, liikuntapalvelusuunnittelija (2026–2028) 1. kausi
ilja.venalainen(at)kuopio.fi

JÄSENET

Paula Harmokivi-Saloranta, yliopettaja (2025–2027) 3. kausi
paula.harmokivi-saloranta(at)haaga-helia.fi

Jarmo Ikävalko, liikuntapalvelupäällikkö (2024–2026) 2. kausi
jarmo.ikavalko(at)espoo.fi

Markus Kalmari, liikuntapalvelujohtaja (2024–2026) 2. kausi
markus.kalmari(at)turku.fi

Hanna Murotie, liikuntapäällikkö (2026–2028) 1. kausi
hanna.murotie(at)tampere.fi

Päivi Pelkonen, asiantuntija (2025–2027) 1. kausi
paivi.pelkonen(at)thl.fi

Kalle Punto, toimitusjohtaja (2025–2027) 3. kausi
kalle.punto(at)gmail.com

TOIMISTO

Mika Kulmala, toiminnanjohtaja, p. 040 576 1001, mika.kulmala@sla-ry.fi
toimisto@sla-ry.fi

SLA:n jäsenhinnat

HENKILÖJÄSENYYS

Jäsenmaksu 30€
(päätoimiset opiskelijat, työttömät, eläkeläiset 15€)

Sisältää

- jäsenlehden neljä kertaa vuodessa
- alennukset tapahtumista
- jäsentiedotteet
- aktiivista tietoa yhteistyökumppaneilta

YHTEISÖJÄSENYYS

Jäsenmaksut:
Oppilaitokset 320€
Kunnat ja yritykset 180€ - 440€

Sisältää

- näkyvyys nettisivuilla, lehdessä ja tapahtumissa
- alennukset tapahtumahinnoista jäseneksi nimettyjen henkilöiden osalta
- jäsenlehti neljä kertaa vuodessa
- Liikunnan Ammattilainen -lehden ilmoitukset erikoishinnoin

Liikunnan ammattilainen
MEDIAKORTTI
2026

JAKELU

Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry:n yksilö- ja yhteisöjäsenet, alan oppilaitokset, liikuntajärjestöt sekä julkishallinto. Lehteä jaetaan myös alan tapahtumissa ja messuilla. Lehti on Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry:n (Nuoli) jäsenetulehti. Painosmäärä 1700 kpl. Lisäksi laaja digilehtijakelu.

AIKATAULU

1. aineisto 11.2. I ilmestyy vkolla 13
2. aineisto 27.5. I ilmestyy vkolla 25
3. aineisto 19.8. I ilmestyy vkolla 37
4. aineisto 18.11. I ilmestyy vkolla 50

TEKNISET
TIEDOT

Lehden koko 210 x 297 mm. Digitaalinen painovalmis aineisto pdf-tiedostona (+3 mm leikkuuvaroin), värit cmyk, tarkkuus 300 dpi. Mahdollisista lisätöistä sopimuksen mukaan. Sidonta: stiftaus

ILMOITUSKOOT
& HINNAT

takakansi 210 x 297	1500 €
kokosivu 1/1 210 x 297	1100 €
puolikas ½ 92,5 x 287 / 200 x 138	700 €
¼ 92,5 x 138,5	450 €
⅛ 61,5 x 38,5	300 €
+ sosiaalisen median nosto	150 €
+ uutiskirjenosto	150 €

LISÄKSI

Uutiskirje

Tarjoamme lisäksi räätälöityjä uutiskirjenostoa. Uutiskirje lähetetään jäsenistölle 10 kertaa vuodessa.

Sisältömarkkinointi

Mahdollisuus räätälöityyn artikkelituotantoon Liikunnan ammattilainen -lehdessä. Kysy mahdollisuuksista toiminnanjohtajalta mika.kulmala@sla-ry.fi

SLA OLOSUHDESEMINAARI JOENSUU 7.-8.10.2026

Ilmoittautuminen Olosuhdeseminaariin on avattu

SLA:n perinteikäs Olosuhdeseminaari kokoaa jälleen liikunta- ja urheiluolosuhteiden parissa työskentelevät asiantuntijat, päättäjät ja osaajat yhteen keskustelemaan alan ajankohtaisista teemoista ja tulevaisuuden näkymistä. Vuoden 2026 seminaari järjestetään Joensuussa Sokos Hotel Kimmelissä 7.-8.10.2026. Kaksipäiväinen seminaari tarjoaa tuttuun tapaan laadukasta ohjelmaa ja erinomaiset puitteet kohtaamisille.

Vuosien saatossa Olosuhdeseminaari on vakiinnuttanut asemansa tärkeänä valtakunnallisena kohtaamispaikkana. Tapahtuma tarjoaa osallistujille mahdollisuuden kuulla ajankohtaisia puheenvuoroja, vaihtaa kokemuksia kollegoiden kanssa sekä luoda uusia yhteistyöverkostoja.

Kaksipäiväisen seminaarin ohjelmaan kuuluu asiantuntijapuheenvuoroja, monipuolisia keskusteluja, verkostoitumista, juhlaillallinen sekä kohdevierailuja. Tarkempi ohjelma julkaistaan myöhemmin SLA:n nettisivuilla.

Tervetuloa mukaan jatkamaan Olosuhdeseminaarin perinnettä ja kehittämään yhdessä suomalaisia liikunta- ja urheiluolosuhteita!

**Lisätiedot ja
ilmoittautuminen
SLA:n nettisivuilla
sla-ry.fi**

**Oletko
kiinnostunut
näytteilleasettajan
paikasta
seminaarissa?
Ota yhteyttä
toimisto@sla-ry.fi**

HINNAT:

Jäsenhintaa 420 € / 2 hh | 460 € / 1 hh

Ei-jäsenen hinta 490 € / 2 hh | 530 € / 1 hh

Ilman majoitusta 320 €

Kunniajäsenet 345 € / 1 hh

Hintaan sisältyy seminaariohjelma, majoitus 7.-8.10. sekä ruokailut.

Mikäli haluat yöpyä Sokos Hotel Kimmelissä jo 6.-7.10., voit varata huoneen kiinteään hintaan (134 €/1 hh, 154 €/2 hh) osoitteesta www.sokoshotels.fi koodilla BOLOSUHDESEMINAARI.

URHEILUKAUPUNKI
JOENSUU

SLA
Suomen Liikunnan
Ammattilaiset ry